

DE BUURTSTAD IN HET BRUSSELS GEWEST VERSTERKEN

Luik B. Duiding huidige situatie

APRIL 2026

STUDIE OPGESTELD DOOR

Studio for New Realities en Vertex Architectuur & Stedenbouw
in samenwerking met PlusOffice en Perspective

GEGEVENSBRONNEN

perspective.brussels, hub.brussels, mobigis, sociaal.brussels, brussels.leefmilieu

OMSLAGILLUSTRATIE

©Kätti Rob, Nabijheidsvoorzieningen

VORMGEVING & OPMAAK

Studio for New Realities en Vertex Architectuur & Stedenbouw, Perspective

BIJKOMENDE INFO

territoriale_analyse@perspective.brussels

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Antoine DE BORMAN, directeur-generaal perspective.brussels – Naamsestraat 59 – 1000 Brussel
De hier gepresenteerde resultaten worden slechts ter informatie verstrekt. Ze zijn niet van juridische aard.

Reproductie toegestaan op voorwaarde van bronvermelding

© 2026 perspective.brussels
D/2026/14.054/13

DE BUURTSTAD IN HET BRUSSELS GEWEST VERSTERKEN

Luik B. Duiding huidige situatie

APRIL 2026

INHOUD

INLEIDING

ANALYSE HUIDIGE SITUATIE

1. BUURTSTAD VOORZIENINGEN 10

2. PROTOTYPES 12

3. CLUSTERANALYSE 16

4. BUURTSTAD KERNEN EN LOKALE IDENTITEITSKERNEN (LIKS) 20

5. ANALYSE OP ZES DOMEINEN 22

5.1 Onderwijs & ontwikkeling 24

5.2 Gezondheidszorg & hulpverlening 26

5.3 Welzijn, sport & cultuur 28

5.4 Openbare buitenruimte 30

5.5 Dekkingsgraad publieke groene ruimte 32

5.6 Dagelijkse behoeften 34

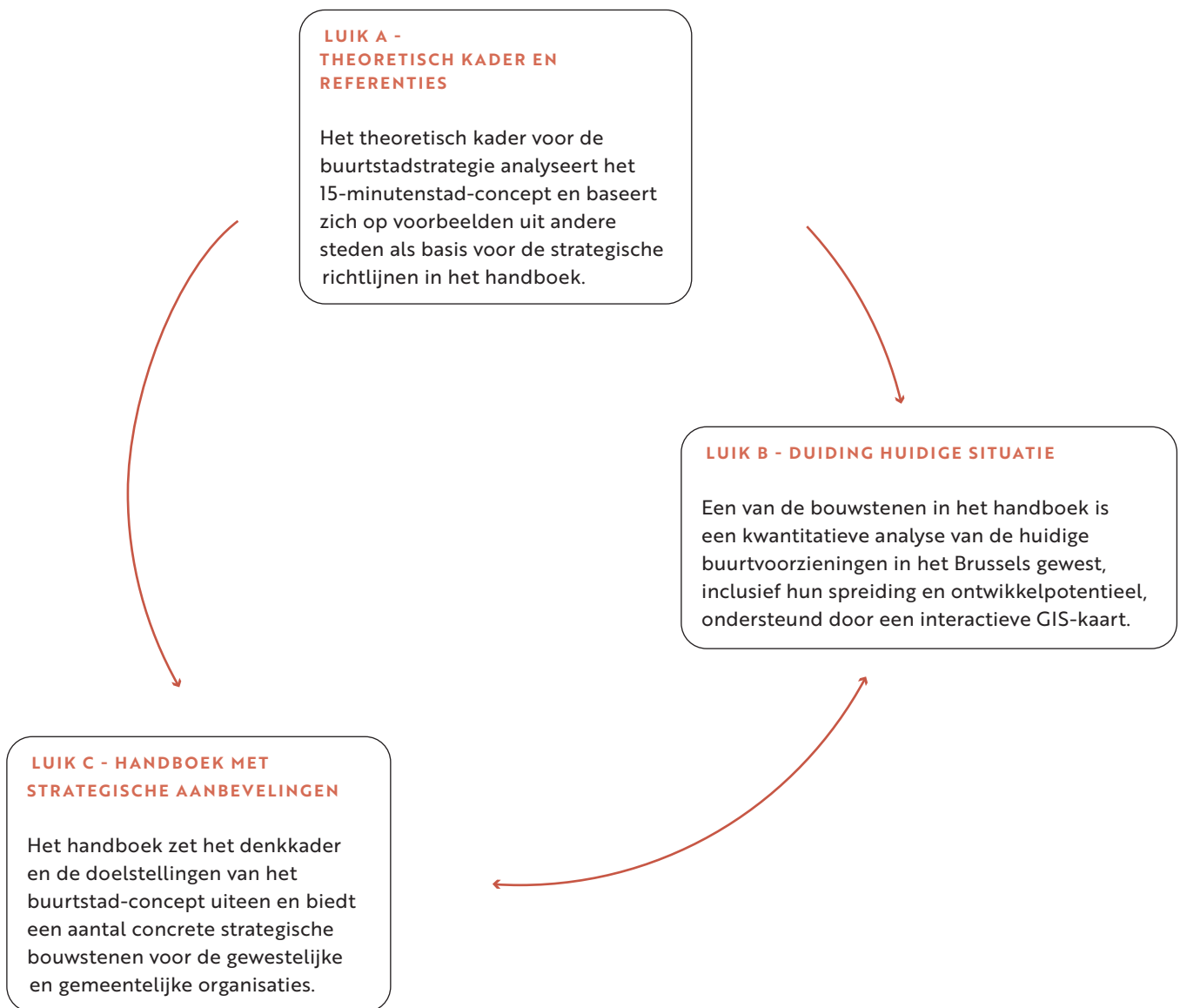
5.7 Mobiliteit 36

BIJLAGEN

I. Glossary 50

II. Dataverwerking 54

FIGUUR 1. SCHEMA EINDPRODUCTEN BUURTSTAD STUDIE

Bron: De toolbox van de buurtstad, © perspective.brussels

INLEIDING

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wil zich ontwikkelen als buurtstad. Dit stedelijk model, ook bekend als “10/15-minutenstad”, streeft naar een betere levenskwaliteit door middel van een evenwichtige verdeling van voorzieningen voor dagelijkse behoeften in de stad. Het helpt om de grote sociale, ecologische en economische uitdagingen in het Gewest aan te pakken, zoals territoriale ongelijkheid, de noodzaak om sociale samenhang te versterken, stedelijke congestie en de klimaatcrisis.

Om deze visie concreet te maken, werd tussen januari en december 2024 een studie uitgevoerd in opdracht van perspective.brussels. Deze studie mondde uit in de ontwikkeling van een toolbox met als titel ‘De buurtstad in het Brussels gewest versterken’, opgebouwd uit drie complementaire luiken.

Luik A - Theoretisch kader en Referenties - Dit luik schetst het theoretische kader en de internationale referentievoorbeelden die als inspiratie kunnen dienen voor de Brusselse denkoefening.

Luik B - Huidige situatie - Dit luik bevat een analyse van de huidige spreiding van buurtvoorzieningen op het grondgebied van het Gewest, aan de hand van een GIS-kaartinstrument in testfase.

Luik C - Handboek met strategische aanbevelingen - Dit handboek biedt een concrete methodologie om de buurtstad te realiseren, bedoeld voor Perspective en voor alle regionale, gemeenschaps- en lokale openbare actoren.

De **toolbox** biedt zo een geheel aan vaststellingen, analyses en operationele referenties die richting geven aan de programmering van de voorzieningen en diensten op basis van de reële behoeften van de verschillende gebieden. De toolbox helpt bij het prioriteren van de types te ontwikkelen voorzieningen, bij het identificeren van gebieden waar te weinig aanbod is en bij het ontwerpen van relevante programmatische gehelen voor zowel publieke als private projecten. Als evolutief instrument past de toolbox zich aan de ruimtelijke, politieke en institutionele dynamieken van het Gewest aan.

Luik B- Duiding huidige situatie

Dit document biedt een territoriale analyse van de huidige situatie van buurtvoorzieningen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het onderzoekt hun spreiding, toegankelijkheid en ontwikkelingspotentieel aan de hand van kwantitatieve gegevens. De analyses worden ondersteund door een interactieve GIS-kaart, ontwikkeld als een hulpmiddel voor besluitvorming voor Perspective, ter versterking van de territoriale kennis en ter ondersteuning van strategieontwikkeling rond de buurtstad.

De bijlage geeft een overzicht van de soorten voorzieningen en dagelijkse diensten die in deze analyse zijn meegenomen, evenals de geraadpleegde databronnen.

Toolbox op schaal van het Brussels Gewest

De toolbox is het resultaat van een studie op het niveau van het Brussels Gewest. Ze heeft als doel om het Brussels Gewest te helpen om te werken in het kader van bestaande processen en programma's over de ambities die rond de buurtstad moeten worden waargemaakt.

ANALYSE HUIDIGE SITUATIE

**Analyse van buurtvoorzieningen in het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest**

1. BUURTSTAD VOORZIENINGEN

TABEL 1 Operationeel categorisatiemodel

	ONDERWIJS & ONTWIKKELING voorzieningen voor opvang en educatie	GEZONDHEIDSZORG & HULPVERLENING voorzieningen voor eerstelijns zorg & professionele hulpverlening
PRIMAIR minder dan 10 minuten van huis	kinderopvang	wijkgezondheidscentrum
	basisschool	consultatiebureau
SECUNDAIR 10-15 minuten van huis	bibliotheek + ludo en media	algemene sociale dienstverlening
	studiezaal	geestelijke gezondheidszorg
	huistaakbegeleiding	diensten voor voedselhulp
TERTIAIR 15-20 minuten van huis	middelbare school (NL/FR)	
<i>Data beschikbaar maar datasets (nog) niet geleverd in bruikbaar format</i>		

Deze studie richt zich voornamelijk op voorzieningen voor de buurtstad. Dit zijn voorzieningen die belangrijk zijn voor het dagelijks leven van stadsbewoners en die op loopafstand bereikbaar zijn. Enerzijds betreft dit voorzieningen voor basisbehoeften die voor iedereen van belang zijn, zoals basiszorg. Anderzijds betreft dit doelgroepspecifieke voorzieningen zoals kinderopvang en activiteitencentra voor ouderen. Ten slotte analyseren we ook het domein da-

gelijkse behoeften, waarbij winkels worden beschouwd als essentieel in de ontwikkeling van de buurtstad.

Als onderdeel van de studie is er een categorisatiemodel voor buurtstadvoorzieningen ontwikkeld, met voorzieningen op 3 niveaus en in 6 domeinen (Zie ook luik A. Strategische aanbevelingen & leidende principes). Dit model is operationeel gemaakt voor de GIS-tool op basis van beschikbare databronnen (zie voor een overzicht bijlage II).

WELZIJN, SPORT & CULTUUR voorzieningen voor verenigingsleven, maatschappelijke participatie en beoefening van sportieve en culturele activiteiten	OPENBARE BUITEN-RUIMTE voorzieningen in de openbare ruimte die vrij toegankelijk zijn	DAGELIJKSE BEHOEFTE winkels en diensten met aanbod voor dagelijkse levensbehoeften die onderdeel vormen van de lokale (circulaire) economie	MOBILITEIT voorzieningen voor duurzame mobiliteit
dagcentrum voor ouderen	buurtparkje	supermarkt kruidenierswinkel bakker apotheek wasserette / wassalon fruit- en groentenwinkel	bushalte fietsenstalling (overdekt)
buurthuis	park	slager	tramhalte
jongerencentrum	plein	viswinkel	deelfiets (villo)
openbare computerruimte	watertappunten	delicatessenwinkel	deelauto (cambio)
sportfaciliteit	speeltuin (openbare ruimte)	dieetvoeding	
speeltuin (beheerd)	sportfaciliteit (openbare ruimte)	straatmarkt	
buurt- en moestuinen (socio)culturele faciliteit		postkantoor bank/pinautomaat schoenmaker kledingreparatie fietsenwinkel café	
	bos	restaurant	metrohalte
	waterkant		
broedplaatsen	openbare toiletten	repaircafé recyclestations gereedschapsbibliotheek	mobilitieithub fietskarren uitleendienst

2. PROTOTYPES

In het gedachtegoed van de buurtstad staan drie pijlers centraal: **dichtheid, nabijheid en diversiteit**. Omwille van een op schaal van het hele Brussels gewest overkoepelde basisanalyse zijn de pijlers vertaald naar drie indicatoren: **vraag, aanbod en bereikbaarheid**. In hoeverre er in de huidige situatie sprake is van een Buurtstad, oftewel wat de globale 'mate van Buurtstad' nu is, wordt afgelezen aan een 8-tal prototypes. Elk prototype is het resultaat van de confrontatie van scores op vraag, aanbod en bereikbaarheid en de onderlinge verhouding.

De GIS-kaart bestaat uit verschillende cartografische lagen met enerzijds plaatsgebonden gegevens alsook gegevens per hexagoon.

De hexagonalen berekenen het evenwicht tussen vraag (bevolkingsdichtheid) en aanbod (aan voorzieningen en handelszaken) en de mobiliteit (nabijheid van openbaar vervoer halte voor lokale verplaatsingen zoals bus- en tram).

Met inachtneming van de vaststelling dat het hier om een uitsluitende kwantitatieve segmentatie gaat kunnen op schaal van het Brussels Gewest (zie kaart 1. spreiding prototypes) de volgende observaties worden gedaan. In een ruime meerderheid (58,8% - prototypes zwart, geel, roze + rood) van het Brussels Gewest lijkt er vanuit aanbod voorzieningen bezien voldoende draagvlak om al het predicaat Buurtstad waardig te zijn. Dit is mogelijk verklaarbaar vanuit de vaststelling dat Brussel vanuit haar twee taalgemeenschappen over een relatief hoog voorzieningenniveau beschikt. Een deel van de publieke voorzieningen (scholen, kinderopvang, bibliotheken, sommige zorgaanbieders) zijn cultuur- of taalgebonden. Het kan voorkomen dat een Franstalige bibliotheek zich bevindt direct naast een Nederlandstalige bibliotheek. In ruim een derde (39,5% - prototypes wit + paars) van het Brussels Gewest lijken op het eerste zicht geen urgente opgaves aanwezig als het gaat om de relatie vraag-aanbod. In slechts een klein deel (prototypes groen² + blauw) van het Brussels gewest ligt er, kwantitatief gezien, een uitdaging als het gaat om te voorzien in de vraag.

Iets minder dan de helft (46,9% - prototypes wit, paars, groen + geel) van het Brussels gewest bevat wel een aantal risico's ten aanzien van aanbod en bereikbaarheid: het

verdwijnen van voorzieningen in een al monofunctioneel gebied met laag aanbod of het schrappen van lijnen in een gebied met maar een enkele bus-of tramlijn maakt de gebieden kwetsbaar in de realisatie van de buurtstad. Hier liggen daarom, kwantitatief gezien, mogelijk grotere en meer structurele uitdagingen zoals bijvoorbeeld het toevoegen van nieuwe OV-infrastructuur, sloop-nieuwbouw en verdichting met gemengd programma.

Aanvullende monitoring

De prototype methodiek gaat uitsluitend om een kwantitatieve segmentatie op basis van een drietal indicatoren. Dit geeft op schaal van het Brussels gewest een beeld over de verhouding tussen aanbod-vraag-bereikbaarheid. Er wordt in deze analyse geen onderscheid gemaakt tussen algemene voorzieningen en specifieke (doelgroepgerichte) voorzieningen. Ook capaciteit en saturatiegraad zijn buiten beschouwing gelaten. De potentiële vraag wordt geduid op basis van populatiedichtheid, waarbij lokale socio-economische situatie en leeftijdsopbouw geen rol speelt. Om specifieke noden te duiden en lokale opgaves te definiëren, dient men zich naast deze analyse te baseren op monitoring van o.a. de Taskforce Voorzieningen (zie [rapportage Stand van zaken beschikbare voorzieningen, 2024](#)) en aanvullend kwalitatief onderzoek.

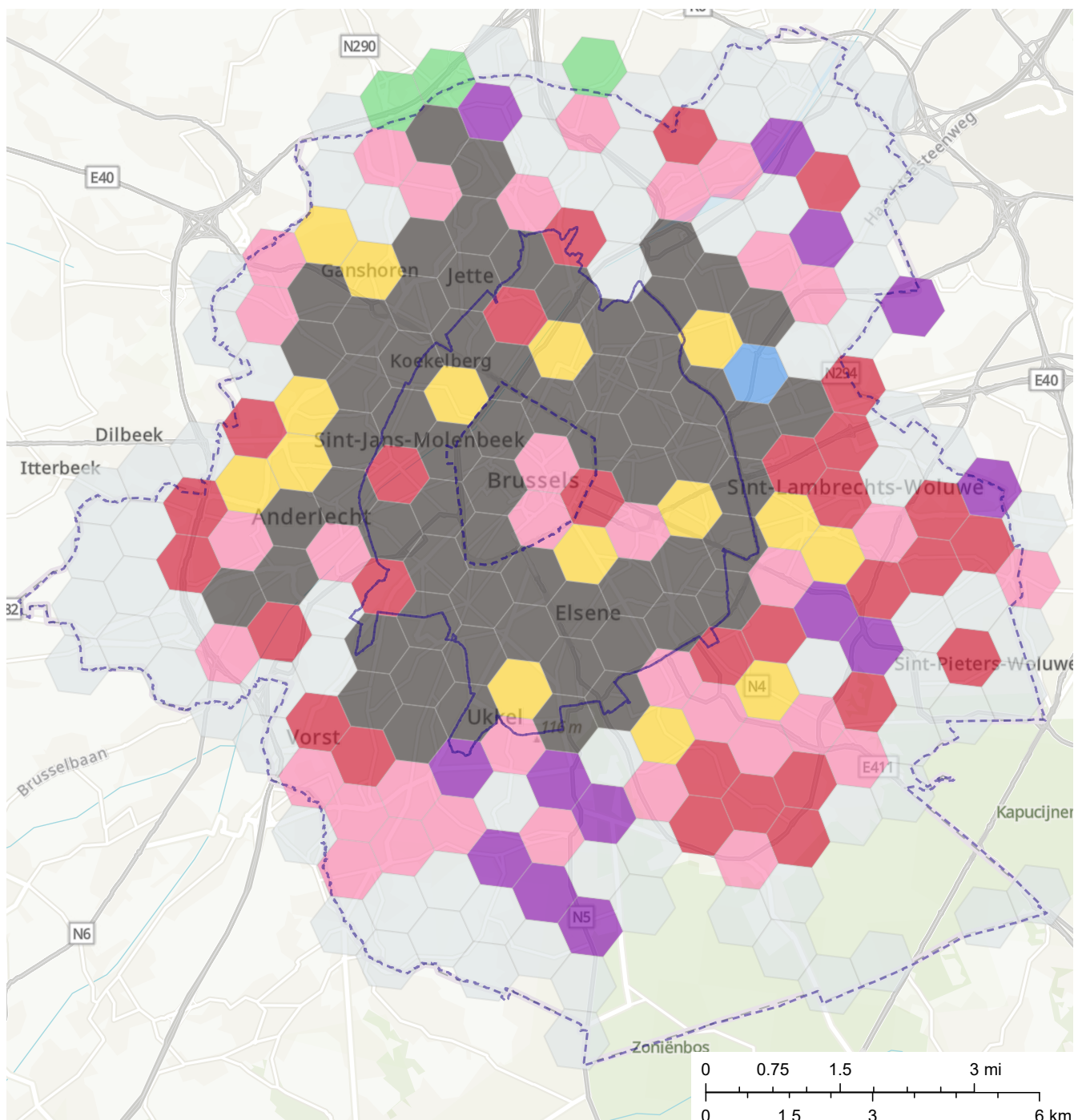
Op de prototype kaart is te zien hoe de prototypes over het grondgebied van het Brussels gewest verspreid zijn, en hoe de verdeling is over de drie stedelijke structuren van de vijfhoek, 1e kroon en 2e kroon. De hexagonalen corresponderen met het grid van de 15-minutenstad (diameter hexagoon = 900 meter).

1. Zie ook Luik C. Theoretisch Kader

2. Het groene prototype komt enkel voor in de periferie, waar de hexagoon zich grotendeels buiten het grondgebied van het BHG bevindt. Dit geeft enigszins een vertekent beeld.

3. Zie ook Luik A. Strategische aanbevelingen - Bouwsteen 4

KAART 1 Spreiding prototypes

Bron: ArcGIS kaart, prototypes 15-minutenstad

	Ogenscheinlijk evenwichtige relatie tussen vraag-aanbod-bereikbaarheid		Ogenscheinlijk evenwichtige relatie tussen vraag-aanbod	stedelijke structuren
	Ogenscheinlijk onevenwichtige relatie tussen vraag-aanbod: overschot aan aanbod		Ogenscheinlijk onevenwichtige relatie tussen vraag-aanbod: tekort aan aanbod	
	Ogenscheinlijk onevenwichtige relatie tussen vraag-aanbod: tekort aan aanbod		Ogenscheinlijk onevenwichtige relatie tussen vraag-aanbod: overschot aan aanbod	
	Ogenscheinlijk evenwichtige relatie tussen vraag-aanbod		Ogenscheinlijk evenwichtige relatie tussen vraag-aanbod-bereikbaarheid	
			Vijfhoek	
			1e Kroon	
			2e Kroon	

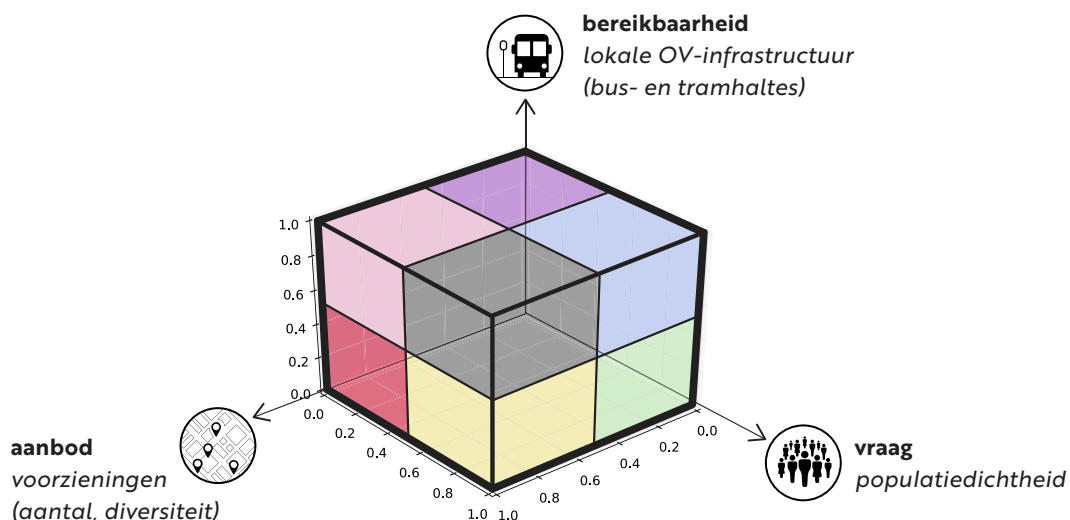
TABEL 2 Buurtstad prototypes

Ieder prototype beschrijft een specifieke situatie in de verhouding vraag, aanbod en bereikbaarheid. Dit op basis van kwantitatieve data. De bijbehorende overwegingen schetsen een mogelijke aanvliegroute voor verdere verkenning van programmatische keuzes op niveau van de buurt. Dit is gekoppeld aan een kwantitatieve monitoring van de Dienst Scholen en Studentenleven die rekening houdt met o.a. leeftijdsopbouw van de wijk en capaciteit van het aanbod.

Vervolgens worden de kwalitatieve aspecten m.b.t. vraag, aanbod en bereikbaarheid verkend. De strategische aanbevelingen (zie Luik A), en specifiek de bouwstenen 'spreiding en intensiteit' en 'lokale opgavedefinitie' bieden een praktisch handvat voor de nadere verkenning.

Prototype	Situatie	Overweging/ denkrichting
1. zwart (26,3%)	Ogenschijnlijk evenwichtige relatie tussen vraag-aanbod-bereikbaarheid Overwegend groot, multifunctioneel aanbod, hoge (potentiële) vraag en goede bereikbaarheid met lokaal OV	Consolideer de bestaande situatie door b.v. multifunctioneel gebruik van ruimtes te verkennen, aan de sturen op differentiatie van voorzieningenaanbod en verdichtingskansen te benutten.
2. roze (14,0%)	Ogenschijnlijk onevenwichtige relatie tussen vraag-aanbod: overschot aan aanbod Overwegend groot, multifunctioneel aanbod, lage (potentiële) vraag en goede bereikbaarheid met lokaal OV	Verken de mogelijkheden voor verdichting van het woonprogramma, en/of onderzoek de mogelijkheden om tekorten van voorzieningenaanbod in aanpalende gebieden hier op te vangen door b.v. het OV-netwerk te versterken.
3. blauw (0,4%)	Ogenschijnlijk onevenwichtige relatie tussen vraag-aanbod: tekort aan aanbod Overwegend laag, monofunctioneel aanbod, hoge (potentiële) vraag en goede bereikbaarheid met lokaal OV	Verken de mogelijkheden om voorzieningen toe te voegen, te differentiëren, of gebruik te maken van voorzieningenaanbod in aanpalende gebieden (door OV- netwerk te intensiveren).
4. geel (6,2%)	Ogenschijnlijk evenwichtige relatie tussen vraag-aanbod Overwegend groot, multifunctioneel aanbod, hoge (potentiële) vraag en matige tot slechte bereikbaarheid met lokaal OV	Verken de mogelijkheden om bereikbaarheid te vergroten door het intensiveren van het lokale OV-netwerk.
5. paars (5,3%)	Ogenschijnlijk evenwichtige relatie tussen vraag-aanbod Overwegend laag, monofunctioneel aanbod, lage (potentiële) vraag en goede bereikbaarheid met lokaal OV	Verken de mogelijkheden voor verdichting met wonen en voorzieningen, of zorg voor goede bereikbaarheid van het voorzieningenaanbod in aanpalende wijken.
6. groen (1,2%)	Ogenschijnlijk onevenwichtige relatie tussen vraag-aanbod: tekort aan aanbod Overwegend laag, monofunctioneel aanbod, hoge (potentiële) vraag en matige tot slechte bereikbaarheid met lokaal OV	Verken mogelijkheden intensivering van voorzieningen en van OV-netwerk.
7. rood (12,3%)	Ogenschijnlijk onevenwichtige relatie tussen vraag-aanbod: overschot aan aanbod. Overwegend groot, multifunctioneel aanbod, lage (potentiële) vraag en matige tot slechte bereikbaarheid met lokaal OV	Onderzoek verdichtingsmogelijkheden en uitbreiding van het lokale OV-netwerk, of verken mogelijkheden reductie van het voorzieningenniveau.
8. wit (34,2%)	Ogenschijnlijk evenwichtige relatie tussen vraag-aanbod-bereikbaarheid Overwegend laag, monofunctioneel aanbod, lage (potentiële) vraag en matige tot slechte bereikbaarheid met lokaal OV	Verken in hoeverre het evenwicht geconsolideerd kan worden, indien noodzakelijk d.m.v. gelijktijdige verdichting van aanbod, vraag en bereikbaarheid.

FIGUUR 2 Assenstelsel prototypes

Methodiekbeschrijving segmentatie en prototyping

De methode van segmentering en prototyping brengt de kwantitatieve statistieken van gebieden op vergelijkbare manier in kaart. Een gebied is hierbij gedefinieerd als een hexagoon met een diameter van 900 meter, welke correspondeert met 15 minuten lopen. Alle voorzieningen in deze hexagoon zijn hemelsbreed binnen 15 minuten lopen te bereiken. De voorzieningen voor de 10-minutenstad en 15-minutenstad zijn meegenomen in de analyse (zie overzicht Buurtstad voorzieningen, tabel 1).

Door de data van de gebieden op drie assen – aanbod, (potentiële) vraag en bereikbaarheid – te scoren, ontstaan 8 prototypen. De assen zijn gebaseerd op de drie pijlers van de buurtstad (zie ook theoretisch kader):

- › Dichtheid (density): de inwonersdichtheid van een gebied is medebepalend voor de potentiële vraag naar buurtvoorzieningen.
- › Nabijheid (proximity): het nabijheidsprincipe van de buurtstad gaat uit van het idee dat iedereen binnen afzienbare loop- of fietsafstand van huis in staat is om de belangrijkste dagelijkse behoeften te vervullen. Ruimte voor langzame mobiliteit en hoogwaardig openbaar vervoer zijn belangrijke factoren.
- › Diversiteit (diversity): in de buurtstad is er een variatie aan functies en voorzieningen te vinden, passend bij de doelgroepen die in de buurt wonen.

De score per as varieert van 0 tot 1,0. Het gemiddelde zit op score 0,5; waarde 0 tot 0,5 is score laag - waarde 0,501 tot 1,0 is score hoog. De combinatie van de scores op drie assen bepaalt het prototype. De scores worden als volgt berekend:

- aanbod** Het gemiddelde van scores op drie indicatoren : aantal voorzieningen (som), aantal unieke voorzieningen (% multifunctionaliteit) en representatie in de zes hoofddomeinen van het categorisatiemodel (% multifunctionaliteit)
- vraag** De (potentiële) vraag wordt geïndiceerd op basis van bevolkingsdichtheid, segmentatie volgens categorisering wijkmonitor BISA
- bereikbaarheid** De som van aantal bushaltes * 1,0 en aantal tramhaltes* 2,5 segmenteerd op basis van score boven en onder gemiddelde. De metro- en treinstations worden niet meegenomen, omdat deze beschouwd worden als bovenlokale voorzieningen en in mindere mate een rol spelen voor ontwikkeling van de buurtstad.

3. CLUSTERANALYSE

Het principe van de buurtstad gaat uit van een polycentrisch netwerk van voorziening-kernen, met relevantie op verschillende schaalniveaus. Het doel van deze clusteranalyse is om (potentiële) buurtkernen te identificeren en daarmee het polycentrisch netwerk in kaart te brengen.

Omwille van het identificeren van kernen met maatschappelijke betekenis is een selectie gemaakt van locaties. Enkel voorzieningen in de vier domeinen onderwijs & ontwikkeling, gezondheidszorg & hulpverlening, welzijn, sport & cultuur en openbare buitenruimte zijn geïncludeerd in de clusteranalyse. Voorzieningen voor dagelijkse behoeften (winkels) en mobiliteitsvoorzieningen zijn uitgesloten. Daarnaast zijn voorzieningen met een nabijheidsbehoefte van 20 minuten uitgesloten. Voor de buurtkernen zijn voorzieningen met een nabijheidsbehoefte van 10 en 15 minuten het meest relevant.

Methodologie

Op basis van deze locaties (punten) zijn de volgende stappen uitgevoerd (in QGIS):

- › Uitvoeren van DBSCAN (density-based spatial clustering of applications with noise) waarbij de volgende parameters zijn gedefinieerd voor het identificeren van clusters: het minimaal aantal punten voor een cluster is 54 en de maximale afstand tussen de punten is 100 meter⁵.
- › DBSCAN is uitgevoerd per gemeente, om zo kleinere clusters in wijken te identificeren. Vervolgens zijn alle lagen samengevoegd voor het totaaloverzicht van het Gewest.
- › De clusters zijn geïdentificeerd met een nummer (CLUSTERID). De grootte van het cluster is uitgedrukt in de som van het aantal punten (CLUSTER SIZE). De punten die niet tot een cluster behoren krijgen het kenmerk CLUSTERID=null. Deze punten zijn verwijderd uit de lijst.

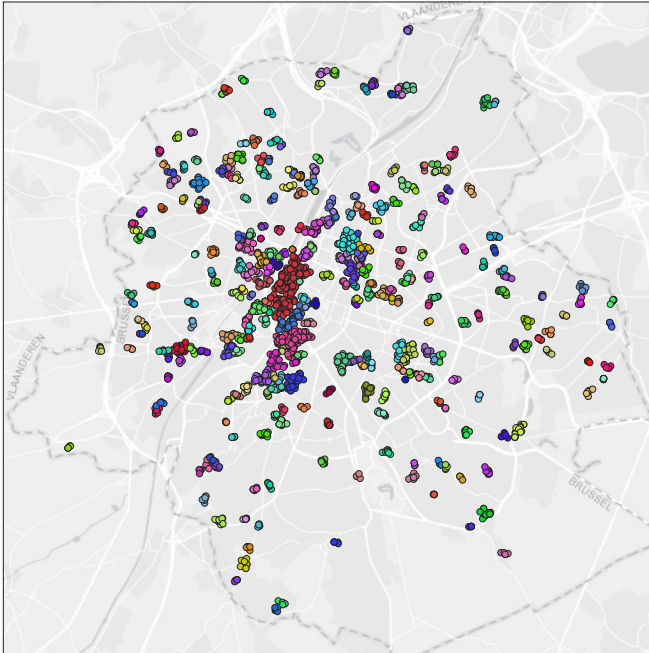
- › De punten met dezelfde kleurcodering (zie kaart a) representeren een cluster.
- › Om de punten van een cluster is een cirkel getrokken (zie kaart b). De verschillende groottes van de cirkels tonen de variatie in clustergrootte: hoe groter de cirkel, hoe meer punten er tot het cluster behoren.
- › De punten staan veelal gepositioneerd in het midden van een object (gebouw, park, etc.) Hierdoor zijn de cirkels mogelijk kleiner dan in realiteit van de gebouwde omgeving het geval is. Om dit ondervangen is aan de cirkels een bufferzone van 50 meter toegevoegd (zie kaart c).
- › Uiteindelijk zijn de cirkels samengevoegd tot een nieuwe laag, die als vector is ingeladen in de arcGIS online omgeving.

Belangrijk is om op te merken dat er met punten het aantal voorzieningen wordt bedoeld, niet noodzakelijk het aantal locaties. Het kan dus voorkomen dat een cluster een gebouw betreft waarin minimaal vijf voorzieningen gehuisvest zijn. Dit komt bijvoorbeeld voor bij de programmatische combinatie van basisschool, kinderopvang en sportfaciliteit.

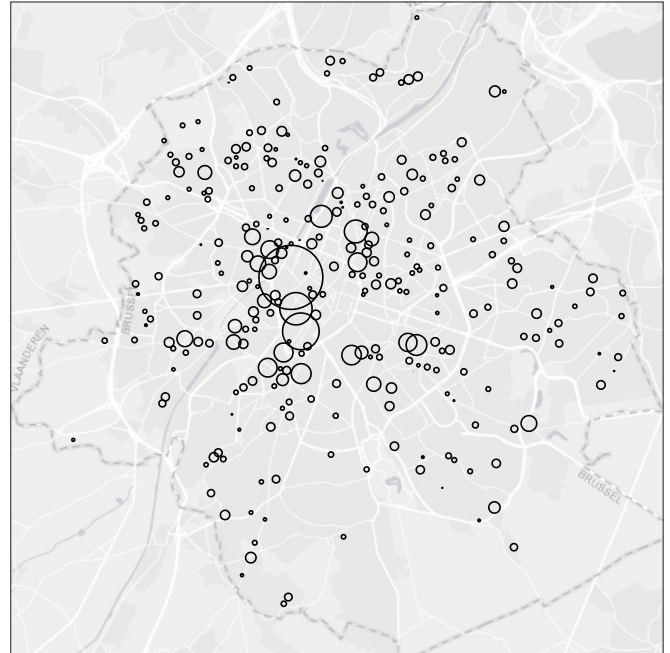
4. Om een cluster van betekenis te zijn wordt er uitgegaan van een diversiteit aan activiteiten die er plaatsvindt. In de analyse is gebleken dat er bij een minimum van 5 verschillende voorzieningen centraliteiten van mogelijke betekenis ontstaan.

5. Tot een afstand van 100 meter is het menselijk oog in staat om andere mensen te zien bewegen en activiteiten waar te nemen (Jan Gehl, Cities for People, 2010)

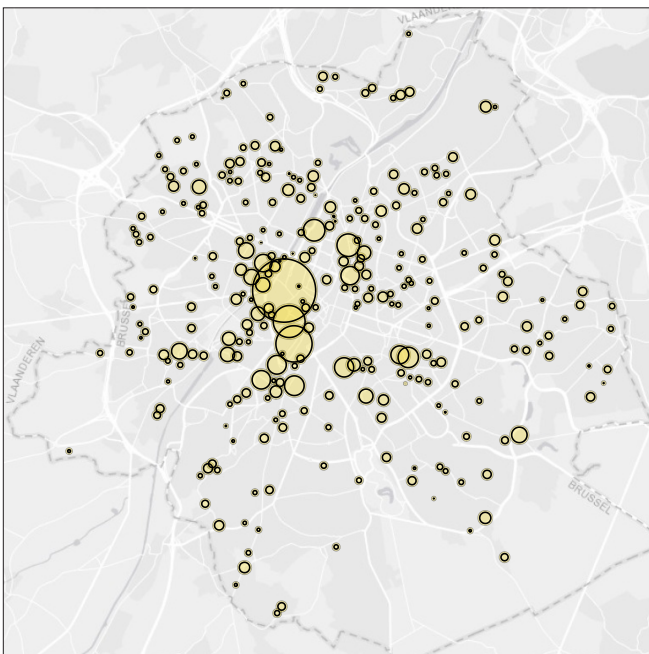
KAART 2 Methodische stappen van de clusteranalyse

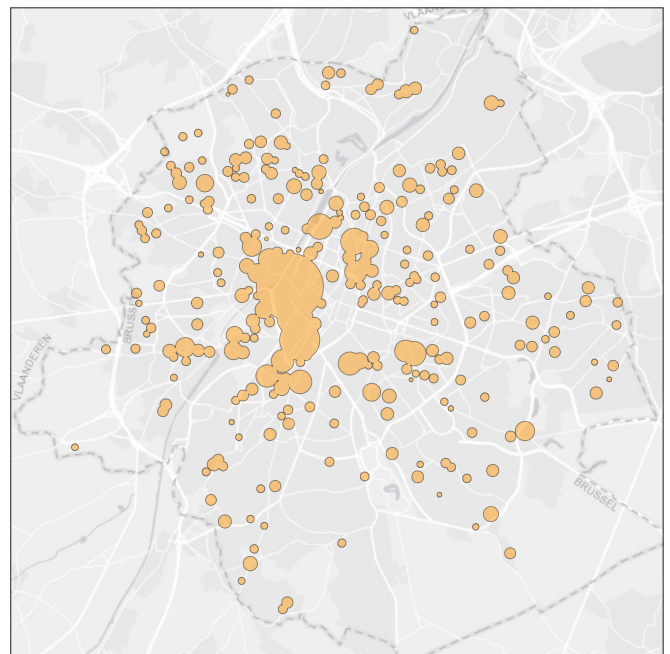
a. Voorzieningen als puntdata, kleuren markeren de clusters

b. Punten van de clusters omtrokken door een cirkel

c. Bufferzone van 50 meter toegevoegd aan de cirkel

d. Cirkels samengevoegd

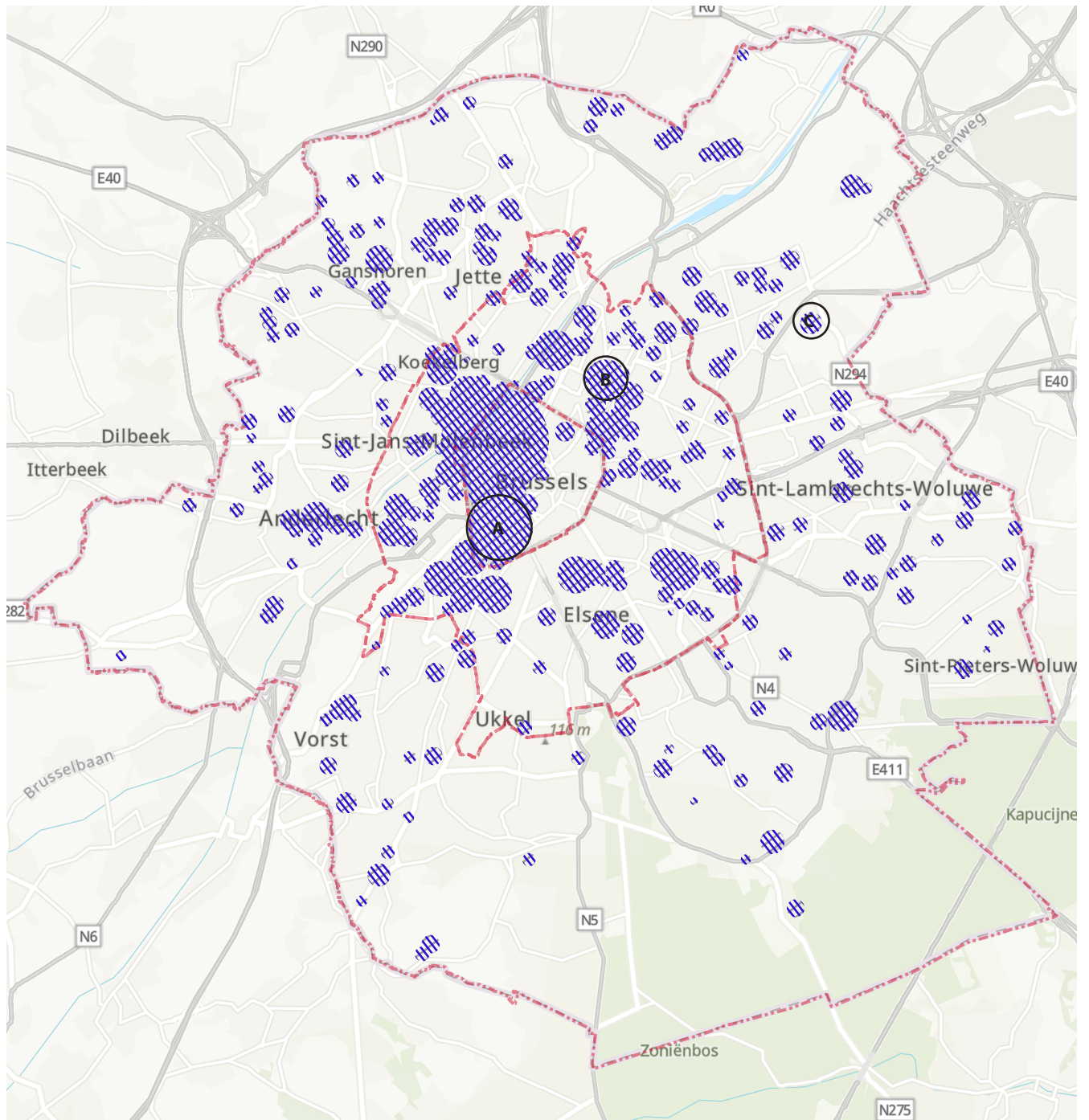
Observaties

- › De clusters variëren in grootte. Het kleinste cluster bevat 5 verschillende voorzieningen en het grootste cluster bevat 186 voorzieningen.
- › Het grootste cluster bevindt zich in het noord-westen van de vijfhoek. De kleinere clusters zijn veelal te vinden in de 2e ring.
- › In de vijfhoek en de 1e ring hebben de clusters een dusdanige nabijheid tot elkaar dat er een agglomeratie van clusters ontstaat. De voorzieningen dichtheid is hier over het algemeen zeer hoog.
- › In de 2e kroon is de algemene voorzieningsdichtheid lager, wat zich in de clustersanalyse vertaalt naar meer op zichzelf staande kernen.

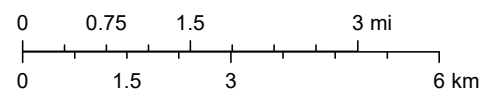
Om een beeld te geven waaruit het aanbod in een voorzieningencluster kan bestaan hierbij voor een aantal kernen een overzicht:

CLUSTER	PROGRAMMA	AANTAL
A 46 voorzieningen	(socio)culturele faciliteit	8
	basisschool	3
	bibliotheek + ludo/media	3
	buurt- en moestuin	1
	diensten voor voedselhulp	6
	geestelijke gezondheidszorg	3
	huiswerkbegeleiding	1
	jongerencentrum	5
	kinderopvang	1
	sportfaciliteit	10
	studiezaal	1
	watertappunt	1
	B 52 voorzieningen	(socio)culturele faciliteit
algemene sociale dienst		1
basisschool		4
bibliotheek + ludo/media		4
buurt- en moestuin		1
buurtpark		1
dagcentrum voor ouderen		2
diensten voor voedselhulp		3
huiswerkbegeleiding		4
jongerencentrum		7
kinderopvang		1
openbare computerruimte		3
speeltuin (beheerd)		1
sportfaciliteit		8
sportfaciliteit (OR)	1	
studiezaal	1	
watertappunt	1	
wijkgezondheidscentrum	3	
C 8 voorzieningen	basisschool	1
	buurt- en moestuin	1
	buurthuis	1
	consultatiebureau	1
	dagcentrum voor ouderen	1
	huiswerkbegeleiding	1
	jongerencentrum	1
speeltuin (OR)	1	

KAART 3 Clusteranalyse buurtstadvoorzieningenkernen

- buurtstad voorzieningencluster
- stedelijke structuren
- Vijfhoek
- 1e Kroon
- 2e Kroon

4. BUURTSTAD KERNEN EN LOKALE IDENTITEITSKERNEN (LIKS)

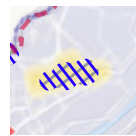
In het Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling (GPDO, 2018) zijn ook clusters geïdentificeerd, de zogenaamde Lokale Identiteitskernen (LIKS). Ze worden beschreven als het structurele element van de buurtstad. Voorzieningsclusters die een centrumfunctie vervullen op lokaal niveau en door bewoners worden gezien als representatief voor de wijk.

De lokale identiteitskernen moeten niet worden beschouwd als exclusief en strikt afgebakend, maar als plaatsen waar het lokale leven samenkomt. In het GPDO worden andere criteria⁶ gebruikt voor het definiëren van de lokale identiteitskernen dan in deze clusteranalyse gehanteerde definitie van buurtstad kernen. Desalniettemin is het relevant om de twee analyses met elkaar te vergelijken.

Als onderlegger is de rasterkaart uit het GPDO gebruikt, waarop in het geel de bestaande LIKS te zien zijn. De rode ruiten markeren de plekken waar volgens het GPDO nieuwe LIKS gecreëerd moeten worden. Het donkerblauwe raster betreft de huidige kernen van de buurtstad uit de clusteranalyse.

Observaties

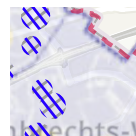
Het combineren van de twee kaarten levert de volgende observaties op:

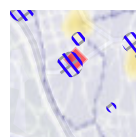
De bestaande LIK komt overeen met een bestaande buurtstad kern
zie bijvoorbeeld *Neder-over-Heembeek*

De bestaande LIK komt niet overeen met een bestaande buurtstad kern (wel LIK/geen buurtstad)
zie bijvoorbeeld *Ukkel*

De bestaande LIK komt niet overeen met een bestaande buurtstad kern (geen LIK/wel buurtstad)
zie bijvoorbeeld *St. Lambrechts-Woluwe*

Een nieuw te creëren LIK is gesitueerd op of nabij een bestaande buurtstad kern
zie bijvoorbeeld *Elsene*

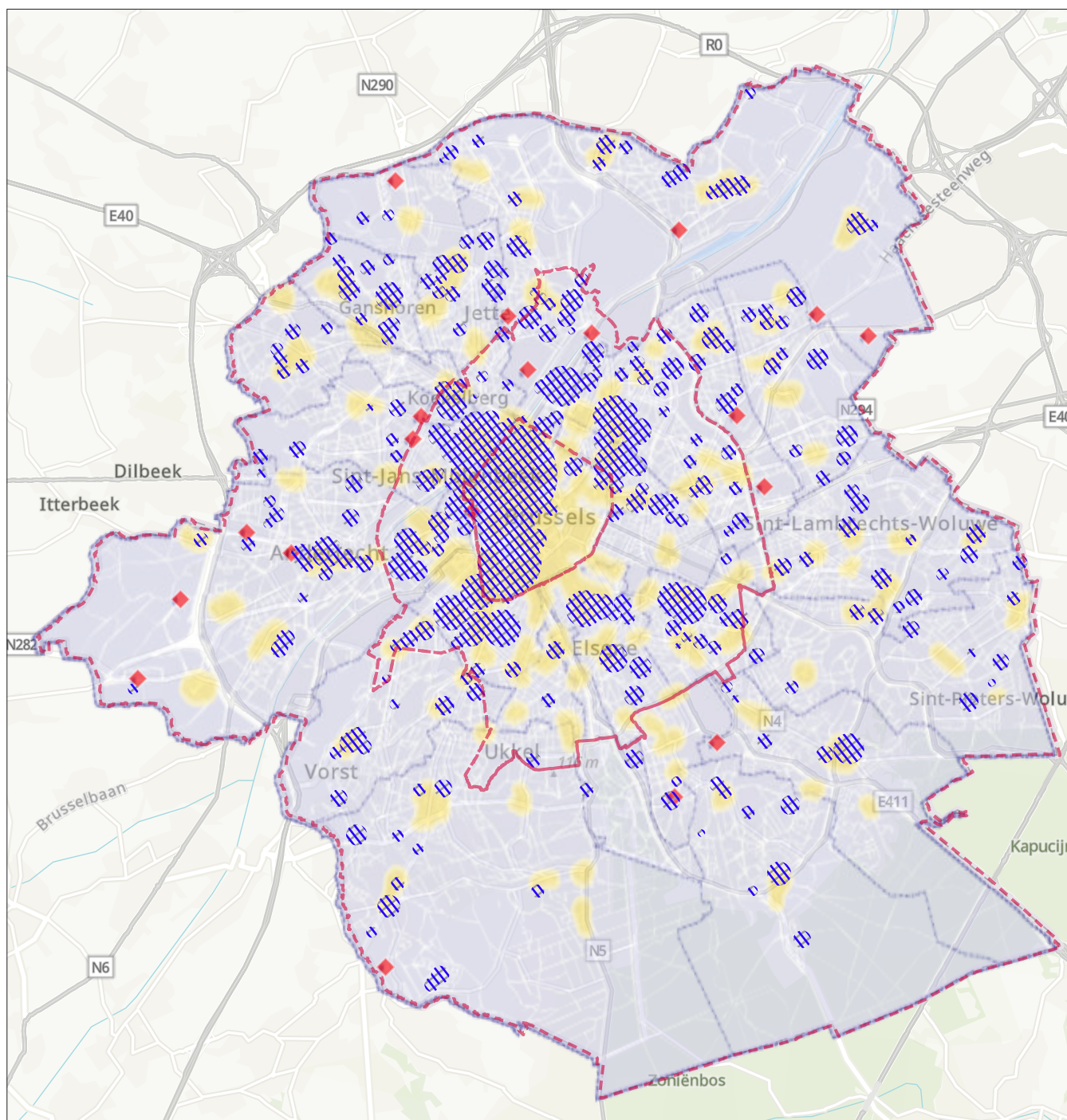
Een nieuw te creëren LIK is gesitueerd in een gebied waar ook nog geen buurtstad kern is
zie bijvoorbeeld *Anderlecht*

Er zijn geen bestaande LIK of buurtstad kernen, en ook geen nieuw te creëren LIKS
zie bijvoorbeeld *Ukkel*

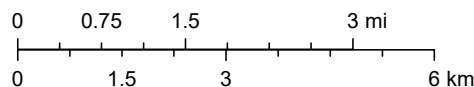
6. Deze kernen beantwoorden aan meerdere criteria, die niet per se cumulatief zijn en die deel uitmaken van meerdere complementaire systemen: oude centra, harten van handelslinten, plaatsen waar markten plaatsvinden, aanwezigheid van een gemeentehuis, aanwezigheid van belangrijke voorzieningen of van een geheel van belangrijke voorzieningen, en belangrijke openbare of groenen ruimten die veel gebruikt worden door de bewoners. De laatste twee criteria (voorzieningen en openbare ruimte) zijn wel onderdeel van de buurtstad analyse, al is er niet noodzakelijk eenzelfde definitie van voorzieningen gehanteerd.

KAART 4 Clusteranalyse in relatie tot de lokale identiteitskernen uit het GPDO (2018)

- buurtstad voorzieningencluster
- stedelijke structuren
- Vijfhoek
- 1e Kroon
- 2e Kroon

- te creëren lokale identiteitskern
- GPDO (2018) Kaart 05. LIKs
- Stedelijk weefsel
- Gemeentegrens
- Gewestgrens
- Bestaande lokale identiteitskern

Bron : ArcGIS kaart, clusteranalyse 15-minutenstad en Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling - Kaart 05 LIKs, 2018

5. ANALYSE OP ZES DOMEINEN

Het in het kader van de studie opgestelde categorisatiemodel verschaft structuur aan de ontwikkeling van de 'complete buurtstad', een totaalpakket van voorzieningen verdeelt over zes domeinen. Om te onderzoeken waar er op het niveau van het thematische domein sterk en zwak wordt gescoord is er een aanvullende analyse gemaakt.

Diversiteit is een van de drie pijlers van het principe van de buurtstad. In de analyse van de huidige situatie is diversiteit vertaald naar multifunctionaliteit. Er is per hexagoon berekend hoe het aanbod scoort op de zes hoofddomeinen uit het categorisatiemodel. Dit levert een score op tussen de 1 en 6, waarbij zes maximaal multifunctioneel is (zie het resultaat voor de analyse van multifunctionaliteit in de 15 minuten-stad op kaart 5). Over het algemeen is het aanbod zeer multifunctioneel, waarbij er een verschil te zien is tussen hoge mate van multifunctionaliteit in de vijfhoek en 1e ring. Aan de randen van de 2e ring is het aanbod meer monofunctioneel.

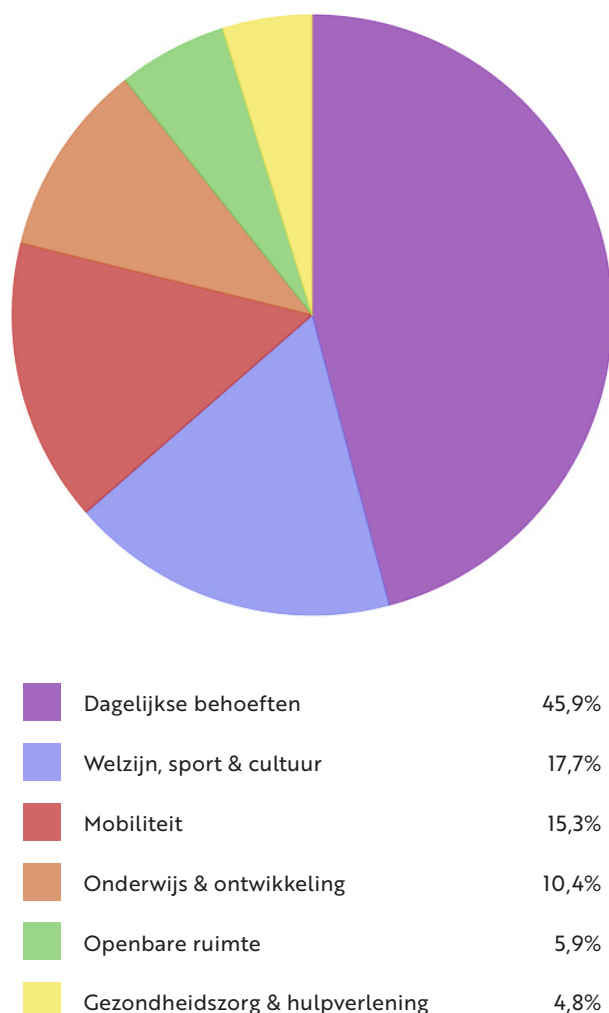
De zes domeinen zoals geformuleerd in het (operationeel) categorisatiemodel zijn als volgt:

- › Onderwijs & ontwikkeling (10,4%)
- › Gezondheidszorg & hulpverlening (4,8%)
- › Welzijn, sport & cultuur (17,7%)
- › Openbare buitenruimte (5,9%)
- › Dagelijkse behoeften (45,9%)
- › Mobiliteit (15,3%) (Zie de grafiek 1 voor de percentuele verdeling.)

Per domein is geanalyseerd hoe de voorzieningen binnen dit domein over het gewestelijk grondgebied⁷ zijn verspreid en wat de dichtheid van het aanbod is (hoog, laag of geen). Een hoge of lage dichtheid zegt nog niet noodzakelijk iets over tekorten of overschotten. Om dit te kunnen constateren moet verder onderzoek worden verricht, o.a. op basis van andere statistische indicatoren en een kwalitatieve verkenning op vraag en aanbod op lokaal niveau.

7. In deze fase van de studie zijn enkel voorzieningen beschouwd binnen de administratieve grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De invloed van voorzieningen in aangrenzende gemeenten op spreiding en dichtheid in de periferie van het gewest is onbekend.

GRAFIEK 1 Percentuele verdeling van het aanbod buurtvoorzieningen over de zes domeinen

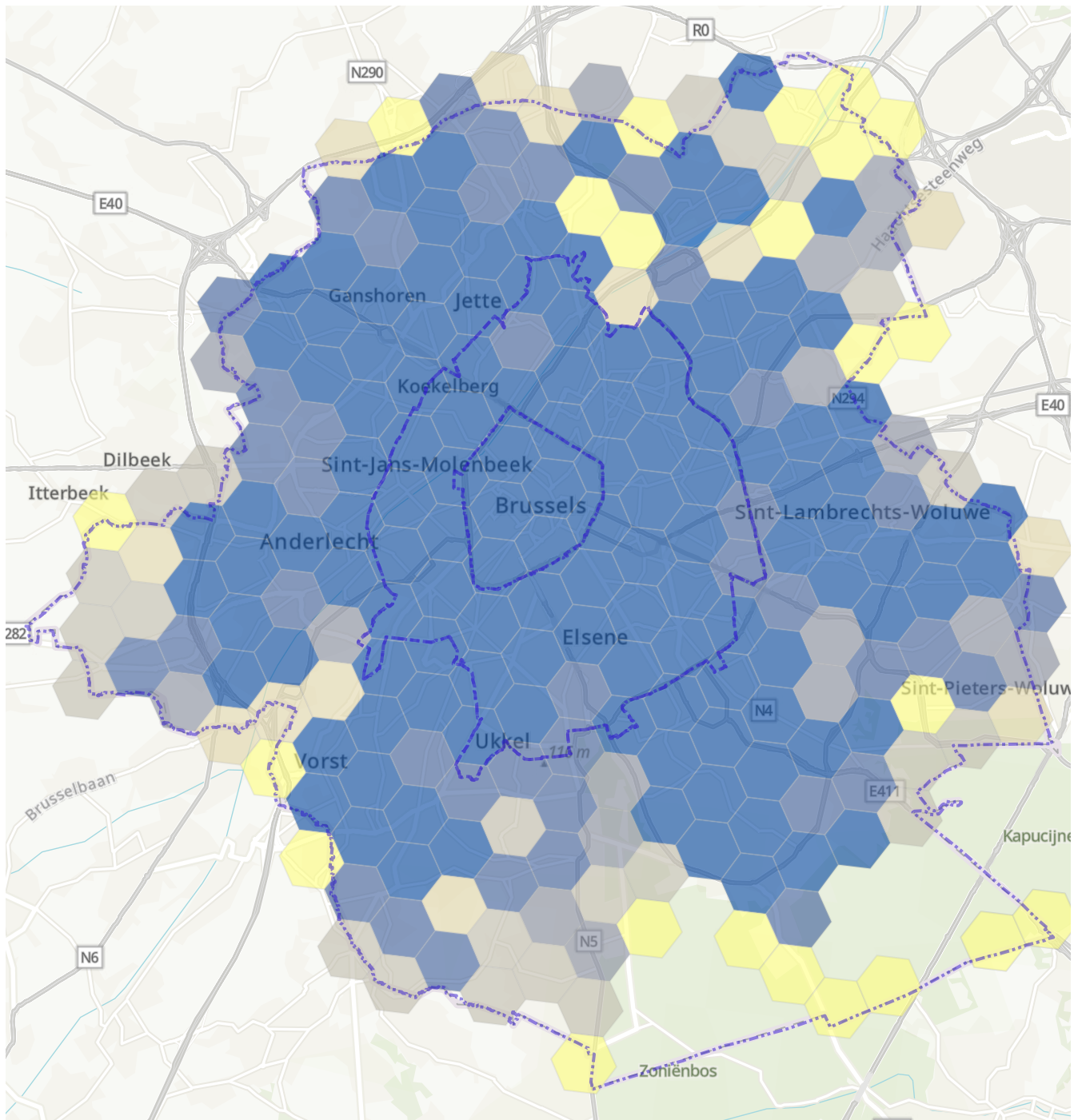

Stand van zaken voorzieningen

Voor een gedetailleerde analyse per domein van voorzieningen, gelieve de staat van zaken beschikbare voorzieningen online te consulteren.⁸

8 https://perspective.brussels/sites/default/files/documents/2024_03_stavazavoorzieningen.pdf

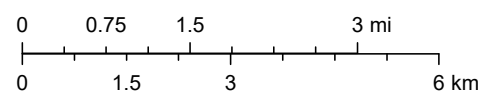
KAART 5 Analyse mate van multifunctionaliteit (schaal 1 tot 6)

stedelijke structuren

- Vijfhoek
- 1e Kroon
- 2e Kroon

mate van multifunctionaliteit (schaal 1-6)

Bron : ArcGIS kaart, analyse 15-minutenstad - multifunctionaliteit

5.1 ONDERWIJS & ONTWIKKELING

Onder het domein 'onderwijs & ontwikkeling' vallen de volgende voorzieningen: studiezaal⁹, bibliotheek + ludotheek/mediatheek, huiswerkbegeleiding, kinderopvang en basisschool. Een punt op de kaart markeert een locatie voor een van deze voorzieningen.

Een punt op de kaart markeert een locatie voor een van deze voorzieningen. Verspreid over het Brussels Gewest zijn er in totaal 1.468 buurtstadvoorzieningen voor onderwijs en ontwikkeling (met een focus op het jonge kind). Basisscholen en kinderopvang vormen het grootste deel van het aanbod. Studiezalen het kleinste deel, maar dat komt mede doordat studiezalen vaak gesitueerd zijn in bibliotheken (zie grafiek 2 voor de som van de voorzieningen per type). Op de kaart is weergegeven hoe de locaties zijn verspreid en waar de dichtheid van het aanbod hoog en laag is. Hiervoor geldt: hoe donkerder de kleur blauw, hoe groter het aanbod in dit gebied. In de witte gebieden ontbreekt het aan aanbod.

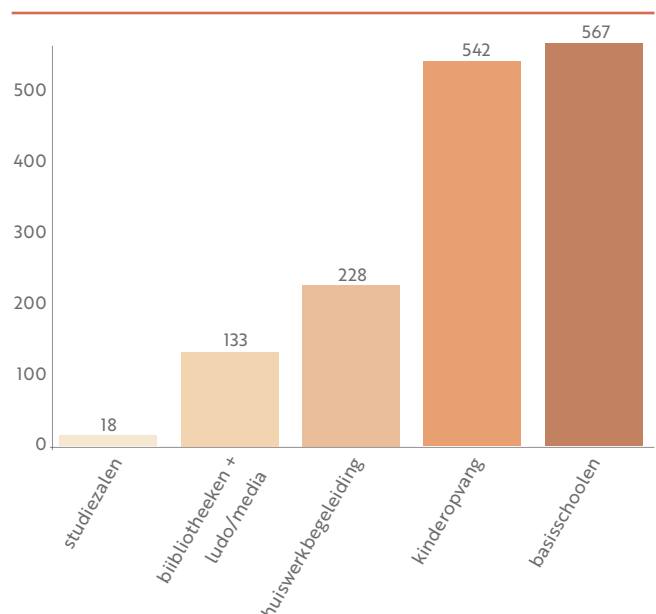
Kinderopvang en basisonderwijs zijn voorzieningen voor specifieke doelgroepen. De observaties over spreiding en dichtheid in deze analyse betreffen de som van de voorzieningen en de spreiding over het grondgebied, en beschouwen niet de relatie met demografische verdeling en capaciteit van de voorzieningen. Meer inzicht hierin is te vinden in een meer gedetailleerde analyse van elk van deze thema's – kinderopvang, onderwijs en studentenleven – die beschikbaar is in de studie "Stand van zaken beschikbare voorzieningen"¹⁰ uitgevoerd door Perspective.

Observaties spreiding en dichtheid

- › Voorzieningen voor onderwijs en ontwikkeling zijn over het algemeen goed verspreid over het Gewest. Er zijn een aantal gebieden waar geen aanbod is. Dit betreft gebieden in het grensgebied tussen het Brussels Hoofdstedelijk gewest en Vlaanderen, gebieden met een andere functie dan wonen, zoals industrie, groenstructuur, grote infrastructuur, en gebieden met een lage bevolkingsdichtheid.

- › De dichtheid van het aanbod verschilt per gebied. Gebieden met een hoge dichtheid zijn te zien in het centrum (vijfhoek) en het gebied rondom het centrum (1e ring), met uitzondering van de Europese Wijk, een aantal delen van Schaarbeek en het Noord-Westen van het centrum.
- › Gebieden met een lage dichtheid zijn vooral te vinden richting de periferie van het Gewest (2e ring).
- › Er zijn gebieden in de 2e ring die hierop een uitzonderingen vormen en waar wel een hoge dichtheid van aanbod aanwezig is: het gebied op de grens van Ukkel en Vorst, het gebied rondom metro Sint-Guido in Anderlecht, het centrum van Sint-Agatha-Berchem, Ganshoren en Jette, het zuiden van Evere, het noordelijke grensgebied van Evere en Schaarbeek, en het gebied op de grens van Evere en Schaarbeek met Sint-Lambrechts-Woluwe.

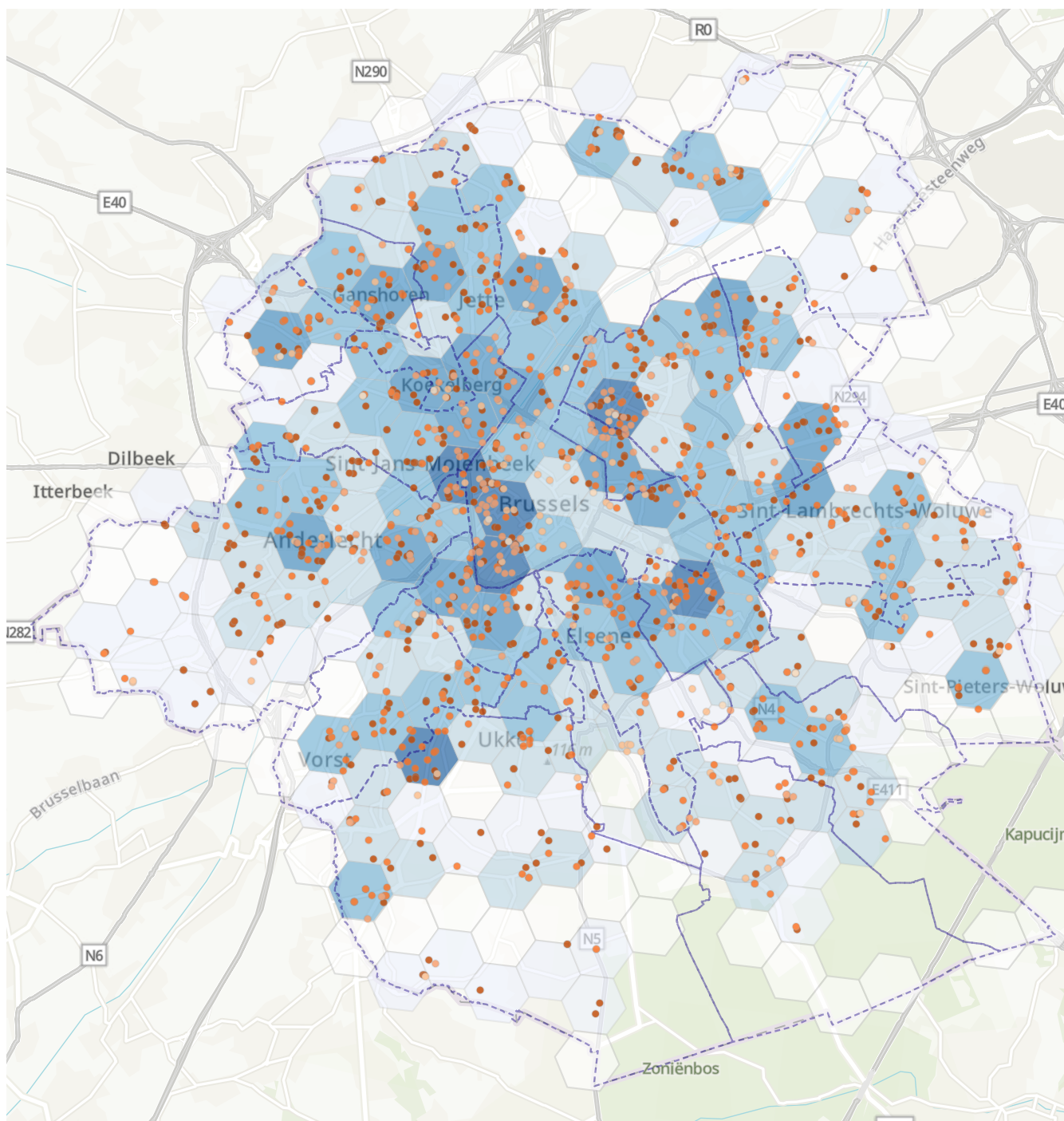
GRAFIEK 2 Som van voorzieningen binnen het domein onderwijs & ontwikkeling

9. Studiezalen zijn als aparte voorzieningen opgenomen als ze geen onderdeel zijn van de bibliotheek, maar bijvoorbeeld van een commercieel bedrijf of overheidsgebouw. De studiezalen in bibliotheken behoren tot categorie bibliotheek.

10. Perspective - Task Force Voorzieningen, Stand van zaken van aangeboden voorzieningen, maart 2024

KAART 6 Analyse van voorzieningen in het domein onderwijs & ontwikkeling

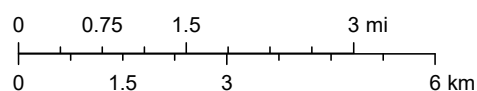

type voorziening

- basisschool
- kinderopvang
- huiswerkbegeleiding
- bibliotheek + ludo/media
- studiezaal

som van de voorzieningen

- 1 - 3
- > 3 - 8
- > 8 - 14
- > 14 - 21
- > 21 - 32
- niet van toepassing

gemeentegrenzen

Bron : ArcGIS kaart, analyse 15-minutenstad - domein onderwijs & ontwikkeling

5.2 GEZONDHEIDSZORG & HULPVERLENING

Onder het domein 'gezondheidszorg & hulpverlening' vallen de volgende voorzieningen¹¹: algemene sociale dienst, wijkgezondheidscentrum, consultatiebureau, geestelijke gezondheidszorg en diensten voor voedselhulp. Een punt op de kaart markeert een locatie voor een van deze voorzieningen.

Verspreid over het Brussels gewest zijn er in totaal 639 buurtstadvoorzieningen voor gezondheidszorg en hulpverlening. Dit betreft echter niet het gehele aanbod. Essentiële data voor deze analyse ontbreekt, en het resultaat is daarmee beperkt. Zo maken zelfstandige huisartspraktijken een belangrijk en groot deel uit van het aanbod. Deze voorzieningen konden op dit moment niet geïnccludeerd worden in de database. We verwijzen in dit verband naar een meer gedetailleerde analyse van de huisartsenzorg in het Brussels Gewest: beschikbaarheid van zorg en ruimtelijke toegankelijkheid op lokaal niveau - 2025, uitgevoerd door Vivalis.

Voor de voorzieningen opgenomen in de database zien we het volgende. Geestelijke gezondheidszorg en diensten voor voedselhulp vormen het grootste deel van het aanbod. Algemene sociale diensten het kleinste deel van het aanbod (zie grafiek 3 voor de som van de voorzieningen per type). Op de kaart is weergegeven hoe de locaties zijn verspreid en waar de dichtheid van het aanbod hoog en laag is. Hiervoor geldt: hoe donkerder de kleur blauw, hoe groter het aanbod in dit gebied. In de witte gebieden ontbreekt het aan aanbod.

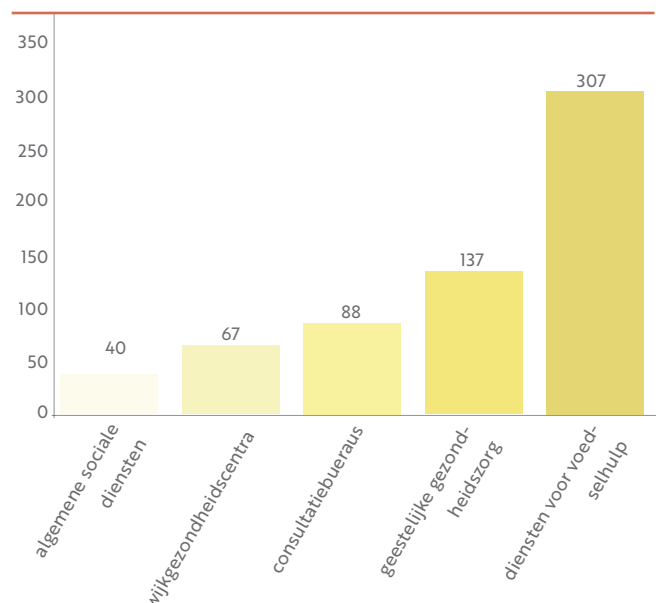
Observaties spreiding en dichtheid

- › Voorzieningen voor gezondheidszorg en hulpverlening zijn redelijk verspreid over het Gewest. De concentratie zit met name in zuidwestelijk deel van het centrum en de gebieden daar omheen. Er zijn een aantal gebieden waar geen aanbod is. Dit betreft gebieden in het grensgebied, gebieden met een andere functie dan wonen, zoals industrie, groenstructuur, grote infrastructuur, en gebieden met een lage bevolkingsdichtheid.
- › Er zijn gebieden die hierop een uitzondering vormen, en waar ondanks een hoge bevolkingsdichtheid geen of nauwelijks aanbod is, bijvoorbeeld in het westelijk deel van

Koekelberg en verschillende delen van Anderlecht.

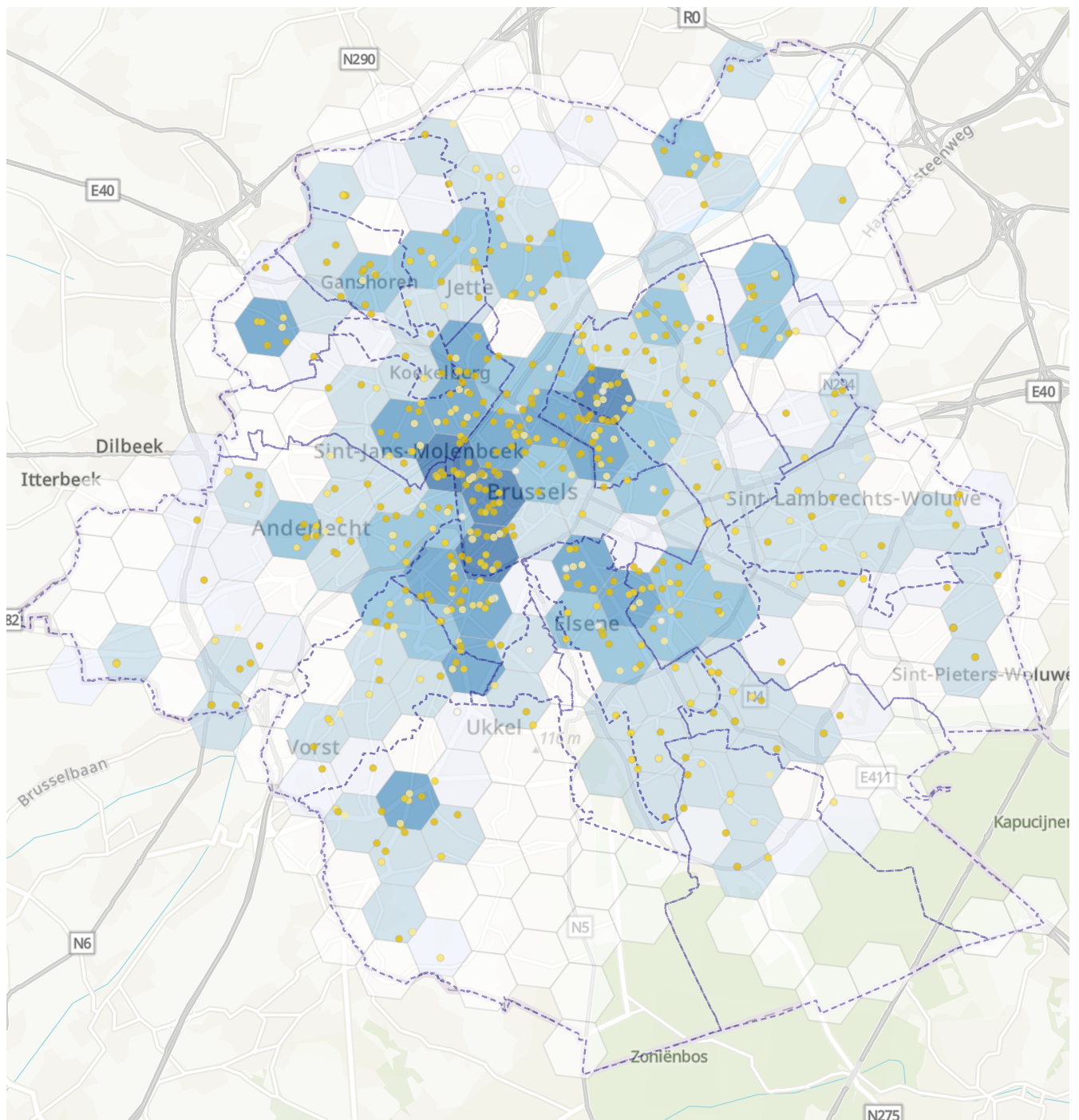
- › De dichtheid van het aanbod verschilt per gebied. Gebieden met een hoge dichtheid zijn te zien in het zuidwestelijk deel van het centrum (vijfhoek) en het gebied rondom het centrum (1e ring), met uitzondering van de Europese Wijk, delen van Elsene, en het gebied rond Tour & Taxis.
- › Gebieden met een lage intensiteit zijn vooral te vinden richting de periferie van het Gewest (2e ring).
- › Er zijn gebieden in de 2e ring die hierop een uitzondering vormen en waar wel een hoge dichtheid van aanbod aanwezig is: het gebied rondom de Brugmannlaan in Ukkel en het centrum van Sint-Agatha-Berchem.

GRAFIEK 3 Som van voorzieningen binnen het domein gezondheidszorg & hulpverlening

11. Dit zijn de voorzieningen waarvoor publieke data beschikbaar is. Data over o.a. (zelfstandig) huisartspraktijken, fysiotherapeuten, tandartspraktijken ontbreekt, terwijl die voorzieningen wel beschouwd worden als belangrijke voorzieningen voor de buurtstad.

KAART 7 Analyse van voorzieningen in het domein gezondheidszorg & hulpverlening

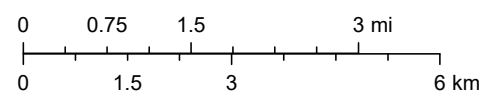

type voorziening

- diensten voor voedselhulp
- geestelijke gezondheidszorg
- consultatiebureau
- wijkgezondheidscentrum
- algemene sociale dienst

som van de voorzieningen

- 1
- > 1 – 5
- > 5 – 10
- > 10 – 17
- > 17 - 28
- niet van toepassing

--- gemeentegrenzen

5.3 WELZIJN, SPORT & CULTUUR

Onder het domein 'welzijn, sport & cultuur' vallen de volgende voorzieningen: buurthuis, openbare computerruimte, speeltuin (beheerd), dagcentrum voor ouderen, buurt- en moestuin, (socio) culturele faciliteit en sportfaciliteit. Een punt op de kaart markeert een locatie voor een van deze voorzieningen.

Verspreid over het Brussels gewest zijn er in totaal 2 524 buurtstadvoorzieningen voor welzijn, sport en cultuur. Sportfaciliteiten en (socio)culturele faciliteiten vormen het grootste deel van het aanbod. Buurthuizen¹² het kleinste deel. Zie grafiek voor de som van de voorzieningen per type. Op de kaart is weergegeven hoe de locaties zijn verspreid en waar de dichtheid van het aanbod hoog en laag is. Hiervoor geldt: hoe donkerder de kleur blauw hoe groter het aanbod in dit gebied. In de witte gebieden ontbreekt het aan aanbod.

In dit verband verwijzen we naar een meer gedetailleerde analyse van elk van de thema's die in grafiek 4 worden vermeld in de studie "Stand van Zaken beschikbare voorzieningen"⁸ uitgevoerd door Perspective.

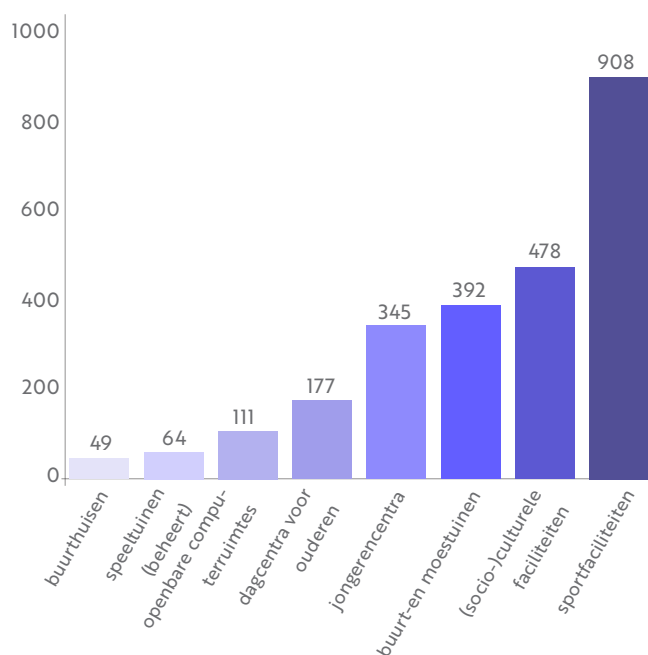
Observaties spreiding en dichtheid

- › Voorzieningen voor openbare buitenruimte zijn goed verspreid over het Gewest. De gebieden met concentraties komen voor zowel in het centrum (vijfhoek), het gebied daaromheen (1e ring) en het gebied richting de periferie (2e ring).
- › Er zijn een aantal gebieden waar geen aanbod is. Dit betreft gebieden in het grensgebied, gebieden met een andere functie dan wonen, zoals industrie, groenstructuur, grote infrastructuur, en gebieden met een lage bevolkingsdichtheid.
- › Er zijn gebieden die hierop een uitzondering vormen, en waar ondanks een hoge bevolkingsdichtheid geen of nauwelijks aanbod is, bijvoorbeeld in het gebied ten noorden van het Elisabethpark, het gebied ten zuidwesten van het Brugmannpark in Ukkel en het gebied ten westen van metrostation Bizet in Anderlecht.
- › De dichtheid van het aanbod verschilt per gebied. Gebieden met een hoge dichtheid zijn te zien in het zuidwestelijk

deel van de vijfhoek, de 1e ring in met name Sint-Jans-Molenbeek, Koekelberg, Sint-Joost-ten-Node, Schaarbeek (ten oosten van het Noordstation), het gebied ten noorden van de Europese wijk, Saint-Pierre (Etterbeek), het gebied ten westen van station Luxemburg (Elsene) en in Sint-Gillis.

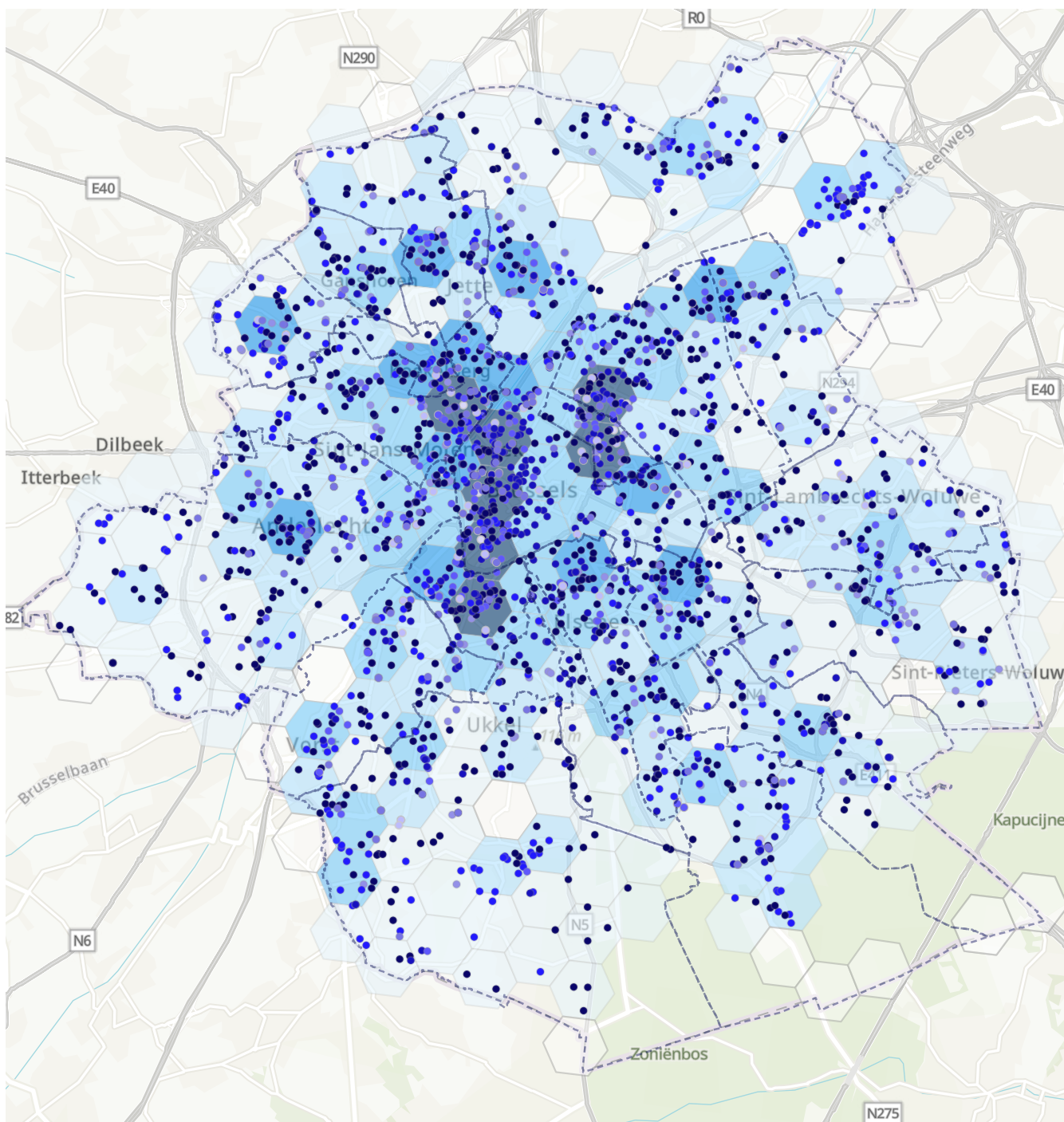
- › Gebieden met een lage intensiteit zijn enkel te vinden in de 2e ring.
- › Er zijn gebieden in de 2e ring die hierop een uitzondering vormen en waar wel een hoge dichtheid van aanbod aanwezig is: rondom metrostation Sint-Guido (Anderlecht), centrum van Sint-Agatha-Berchem, Jette Centrum, in Oud-Laken en het noordelijk deel van de Lindestraat op de grens van Schaarbeek en Evere.

GRAFIEK 4 Som van voorzieningen binnen het domein welzijn, sport & cultuur

12. Dat buurthuizen het minst vaak voorkomen in het domein is mogelijk te verklaren door de verschillende benaming die aan dit type voorziening wordt gegeven en er geen eenduidigheid bestaat in de datasets.

KAART 8 Analyse van voorzieningen in het domein welzijn, sport & cultuur

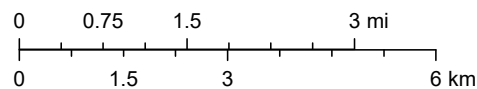

type voorziening

- sportfaciliteit
- (socio)culturele faciliteit
- buurt- en moestuin
- jongerencentrum
- dagcentrum voor ouderen
- speeltuin (beheerd)
- openbare computerruimte

som van de voorzieningen

- 1 - 6
- > 6 - 14
- > 14 - 24
- > 24 - 38
- > 38 - 74
- niet van toepassing

--- gemeentegrenzen

Bron : ArcGIS kaart, analyse 15-minutenstad - domein welzijn, sport & cultuur

5.4 OPENBARE RUIMTE

Onder het domein 'openbare ruimte' vallen de volgende voorzieningen: buurtpark, plein, watertappunt, park, sportfaciliteiten in de openbare ruimte (OR) en onbeheerde speeltuinen in de openbare ruimte (OR). Een punt¹³ op de kaart markeert een locatie voor een van deze voorzieningen.

Verspreid over het Brussels gewest zijn er in totaal 877 buurtstadvoorzieningen voor openbare buitenruimte. Publiek toegankelijke sportfaciliteiten en speeltuinen vormen het grootste deel van het aanbod. Buurtparken het kleinste deel. Dit zijn parken met een totaal oppervlakte kleiner dan 0,5ha. Zie grafiek voor de som van de voorzieningen per type. Op de kaart is weergegeven hoe de locaties zijn verspreid en waar de dichtheid van het aanbod hoog en laag is. Hiervoor geldt: hoe donkerder de kleur blauw hoe groter het aanbod in dit gebied. In de witte gebieden ontbreekt het aan aanbod.

Observaties spreiding en dichtheid

- › Voorzieningen voor openbare buitenruimte zijn goed verspreid over het Gewest. De gebieden met concentraties komen voor zowel in het centrum (vijfhoek), het gebied daaromheen (1e ring) en het gebied richting de periferie (2e ring).
- › Er zijn een aantal gebieden waar geen aanbod is. Dit betreft gebieden in het grensgebied, gebieden met een andere functie dan wonen, zoals industrie, grote infrastructuur, en gebieden met een lage bevolkingsdichtheid.
- › Er zijn gebieden die hierop een uitzondering vormen, en waar ondanks een hoge bevolkingsdichtheid geen of nauwelijks aanbod is, zoals het gebied rondom metrostation Houba-Brugmann en de Tervurenlaan (gebied tussen metrohalte Merode en Montgomery), het gebied rond metrostation Diamant en het oostelijk deel van Sint-Pieters-Woluwe.
- › De dichtheid van het aanbod verschilt per gebied. Gebieden met een hoge dichtheid zijn te zien in het zuidwestelijk deel van de vijfhoek en twee gebieden in de 1e ring, namelijk ten noordoosten van het Noordstation (met het Maximiliaanpark en het Gaucheretpark) en het gebied rond het noordelijk deel van het Josaphatpark.

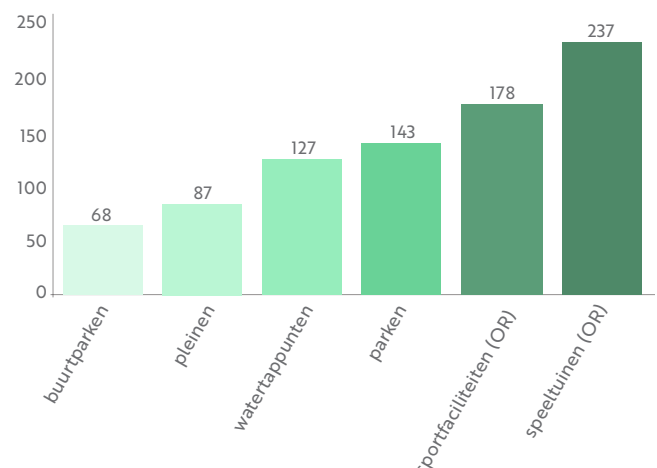
13. Om groene publieke ruimte als voorziening op te kunnen nemen in de buurtstad analyse zijn de polygonen omgezet naar punten, waarbij de punt het middelpunt van het vlak betreft. Om de spreiding en dekkingsgraad van publieke groene ruimte, zoals (buurt)parken, te onderzoeken is een aparte analyse gemaakt.

Groene oppervlaktes

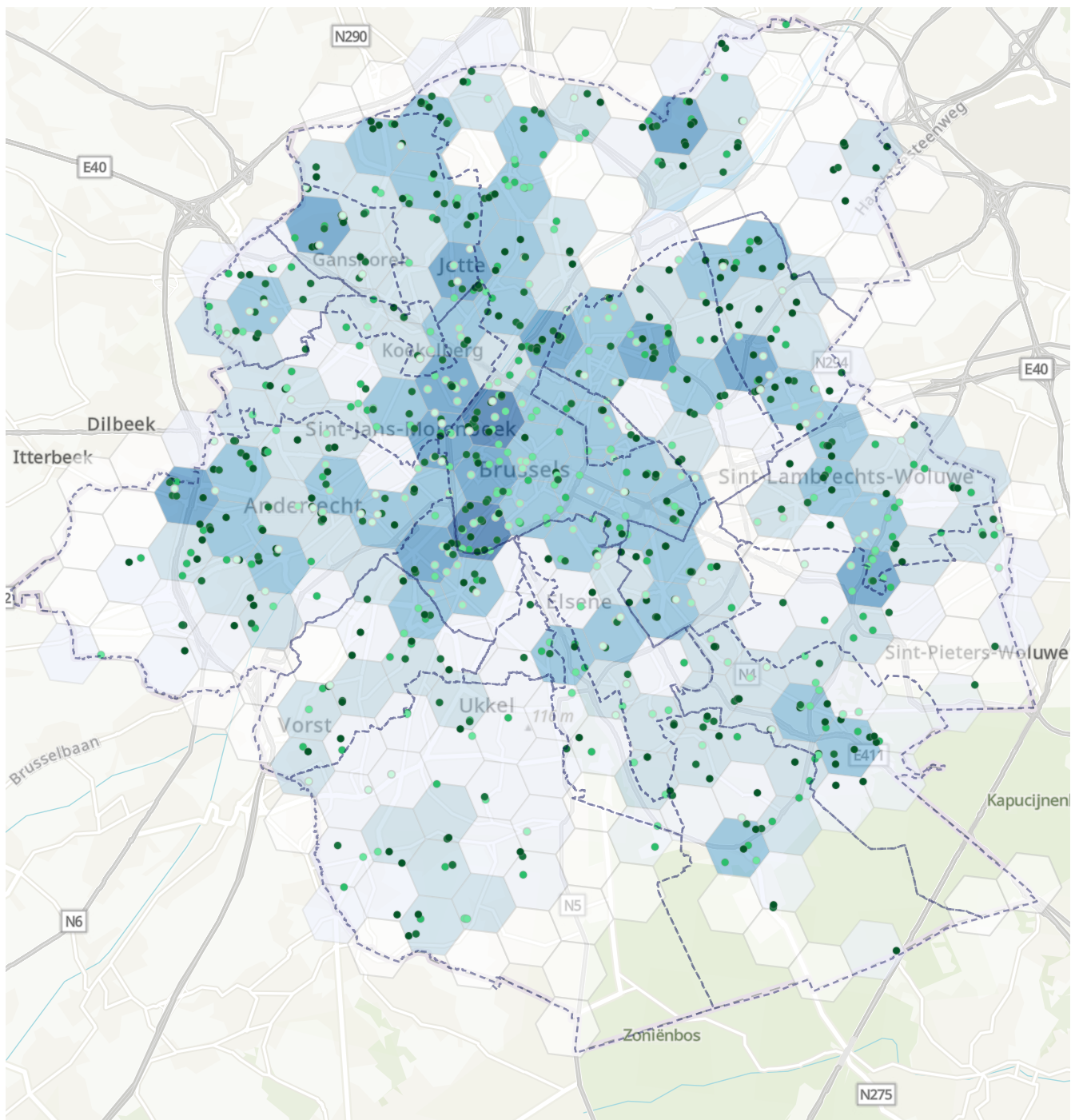
Anders dan bij de voorzieningen in de overige domeinen gaat het bij openbare ruimte niet om gebouwen met een adres (puntdata), maar om oppervlaktes met een bepaalde functie. Ten behoeve van opname in de algehele buurtstad analyse zijn de polygonen van (buurt)parken en pleinen omgezet naar punten. De dichtheidsanalyse zoals hier uitgevoerd geeft duiding aan de hoeveelheid verschillende voorzieningen in bepaalde gebieden en de aan- of aanwezigheid van aanbod op basis van de (middel) punten. Om de spreiding en dekkingsgraad van publieke groene ruimtes, zoals (buurt)parken, te onderzoeken op basis van oppervlakte is een aparte analyse gemaakt. Zie hoofdstuk 5.4B.

- › Gebieden met een lage dichtheid zijn vooral te vinden in het zuidelijk en oostelijk deel van de 1e ring, en in de 2e ring.
- › Er zijn gebieden in de 2e ring die hierop een uitzondering vormen en waar wel een hogere dichtheid van aanbod aanwezig is: het noorden van Neder-over-Heembeek, het gebied ten zuiden van metrostation Evere, het gebied rond het Bronnenpark, tuinstad Bon Air in Anderlecht, het westen van Ganshoren en het gebied ten noorden van metrostation Belgica in Jette.

GRAFIEK 5 Som van voorzieningen binnen het domein openbare ruimte

KAART 9 Analyse van voorzieningen in het domein openbare ruimte

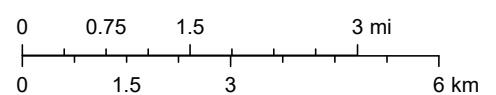

type voorziening

- speeluin (OR)
- sportfaciliteit (OR)
- park
- watertappunt
- plein
- buurtpark

som van de voorzieningen

- 1 - 2
- > 2 - 5
- > 5 - 9
- > 9 - 15
- > 15 - 24
- niet van toepassing

--- gemeentegrenzen

5.5 DEKKINGSGRAAD PUBLIEKE GROENE RUIMTE

Wat is de dekking van publiek toegankelijk groen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, uitgaande van de nabijheidsregel van 300m¹⁴?

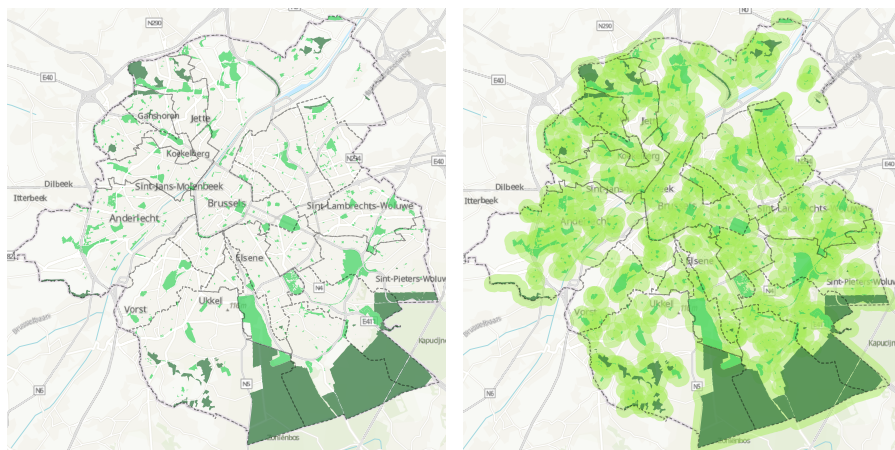
Voor de analyse is gebruikt gemaakt van de polygonen uit de dataset 'Toegankelijke groene ruimten voor het publiek' (2022) van Brussel Leefmilieu. Er is een filter toegepast op de categorieën (subtype = Park en plein + Bos¹⁵). Aan de polygonen is een buffer van 300 meter toegevoegd. Elke inwoner binnen dit vlak woont in theorie voldoende dichtbij een publieke groenvoorzieningen. Hierbij is geen rekening gehouden met daadwerkelijk afstand op straatniveau, de positionering van de ingangen van de groene ruimtes en de mate van groene inrichting van het plein, park of bos. De bufferzones zijn vervolgens samengevoegd, wat de totale dekking van publiek toegankelijke groene ruimtes laat zien.

De WHO adviseert dat de publiek toegankelijke groene ruimte binnen 300 meter een oppervlakte groter is dan 0,5 ha heeft. Als deze oppervlakte filter (surface > 5 000m²) wordt toegepast op de in totaal 572 locaties, blijft er minder dan de helft (238 locaties, 42%) van de locaties over. In het Brussels gewest zijn 334 (58%) locaties kleiner dan 5000m². Voor deze analyse is ervoor gekozen om alle publieke groene ruimtes te includeren, ongeacht het oppervlakte.

14. WHO, 3-30-300 regel: iedere (stads)bewoner heeft toegang tot groene publieke ruimte van tenminste 0.5 – 1ha binnen 300 meter van huis.
15. Subtypes die niet zijn geïncludeerd in deze analyse, maar wel groene elementen kunnen bevatten: Begraafplaats, Publieke ruimte langs de rijbaan, Vijver en oever in stedelijk milieu, Publieke ruimte met groene elementen, Niet ingerichte groene ruimte.

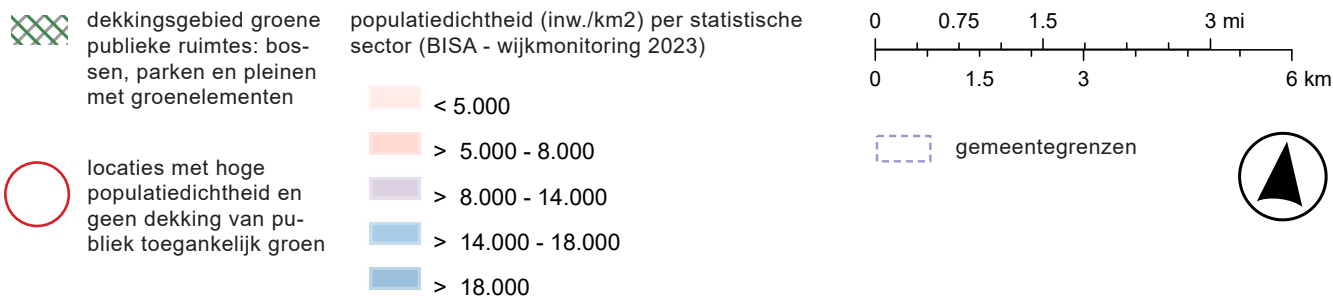
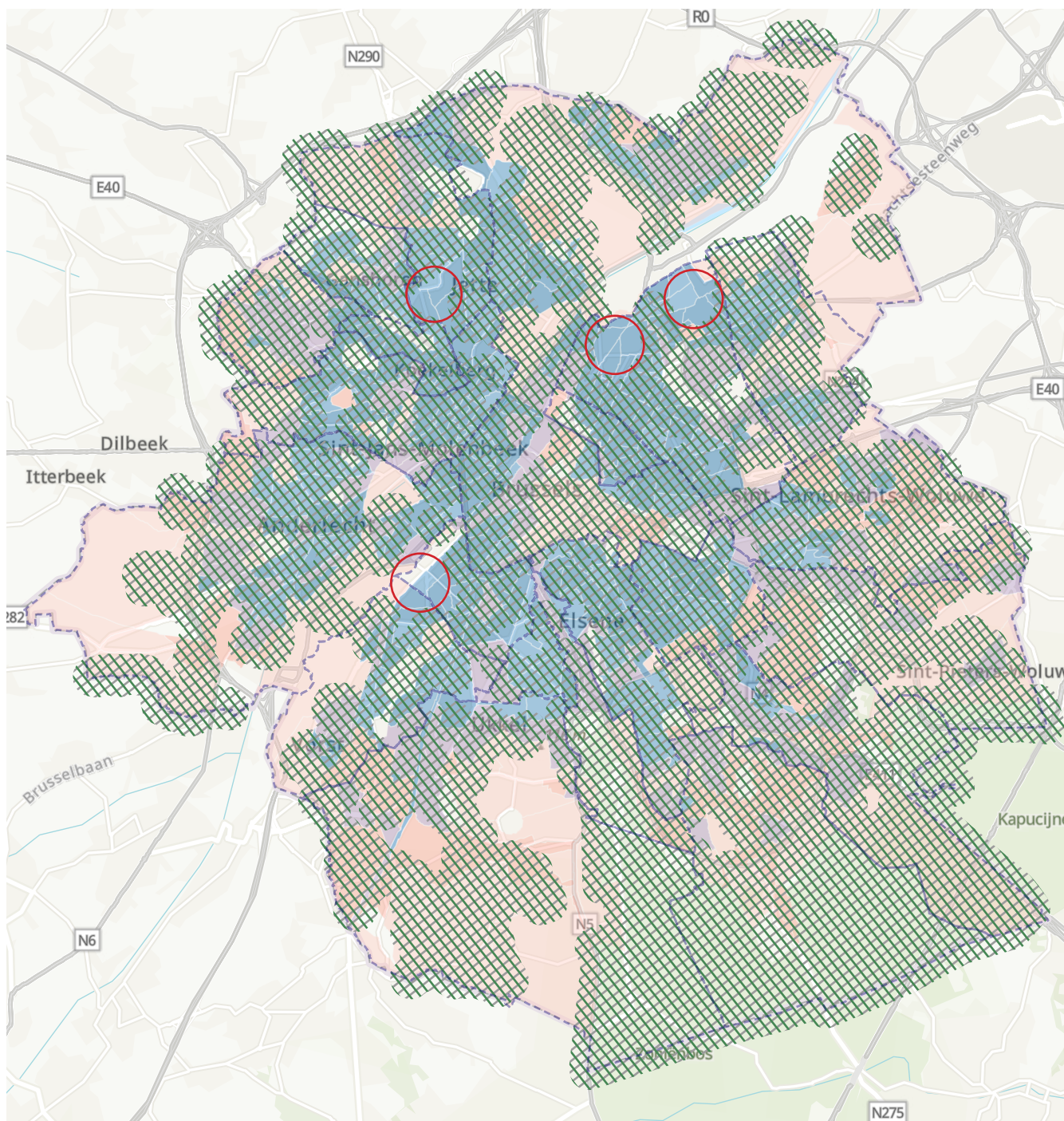
Observaties

- › Over het algemeen is de dekking over het grondgebied van het Brussels gewest (161,38 km²) vrij hoog:
  - In het geval van alle publieke groene ruimtes: 82,5% (133,15 km²)
  - In het geval van publieke groene ruimtes > 0,5ha: 67,90% (109,57 km²)
- › Bij vergelijking van de dekking van groen met de bevolkingsdichtheid (op schaal van statistische sectoren) valt op dat er een aantal dichtbevolkte wijken zijn waar inwoners niet binnen 300 meter toegang hebben tot een publieke groene ruimte. Dit geldt bijvoorbeeld in (zie rode cirkels op de kaart):
  - Schaarbeek - het noorden van de Brabantwijk en het westen van Colignon, een deel van Plasky en een deel van Helmet
  - Sint-Gillis - Bosnie en een deel van Halleport
  - Vorst - het noordelijk deel van Laag Vorst
  - Jette - een deel van Woeste
- › In een aantal gebieden zonder dekking zijn er op luchtfoto's wel degelijk grotere groene ruimtes zijn. In de praktijk zijn deze echter niet (structureel) openbaar toegankelijk voor het publiek. Bijvoorbeeld omdat het gaat om sportvelden (golfbanen, rugby) of private landgoederen (Park van Laken, Hertoginnedal)

FIGUUR 3
Kaart met publieke groene ruimte van het type park, plein met groene elementen, bos en woud en het bereik op basis van een bufferzone van 300 meter

KAART 10 Dekkingsgebied van de publieke groene ruimte in relatie tot de bevolkingsdichtheid (inwoners/km2 per statistische sector)

Bron : ArcGIS kaart, analyse publieke groene ruimte

5.6 DAGELIJKSE BEHOEFTE

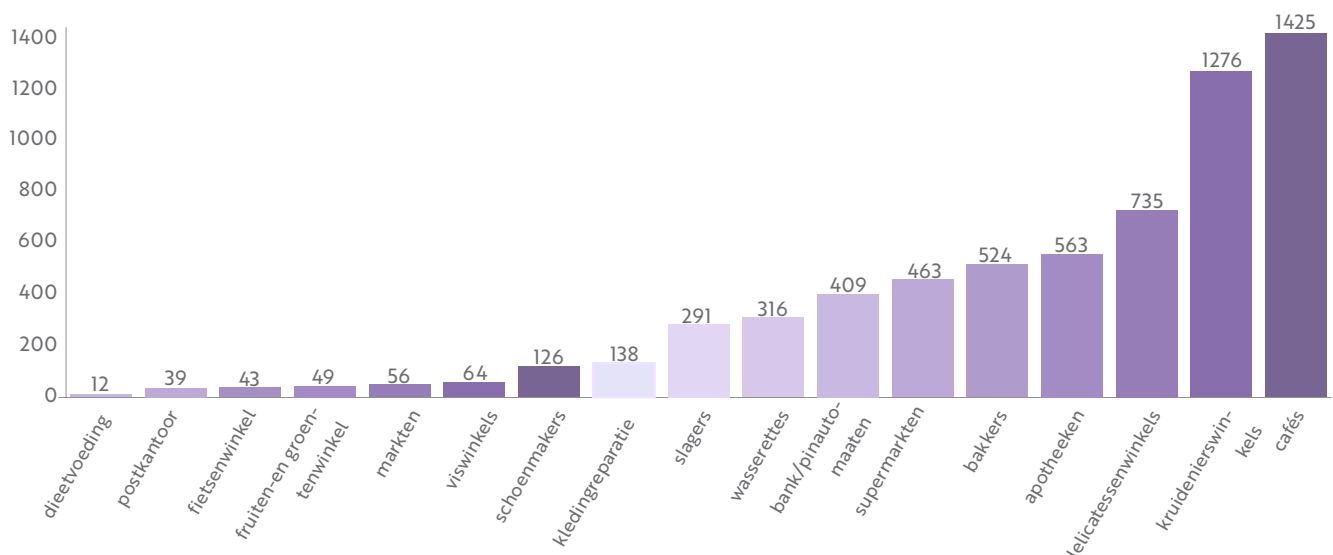
Onder het domein 'dagelijkse behoeften' vallen de volgende voorzieningen: café, kruidenierswinkel, delicatessenwinkel, apotheek, bakker, supermarkt, bank/pinautomaat, wasserette, slager, kledingreparatie, schoenmaker, viswinkel, straatmarkt, fruit- en groentewinkel, fietswinkel, postkantoor en dieetvoeding. Een punt op de kaart markeert een locatie voor een van deze voorzieningen.

Verspreid over het Brussels gewest zijn er in totaal 6 529 buurtstadvoorzieningen voor openbare buitenruimte. Cafés en kruidenierswinkels vormen het grootste deel van het aanbod. Dieetvoedingswinkels het kleinste deel, mogelijk omdat het specialistische voeding betreft voor een specifieke doelgroep (zie grafiek 6 voor de som van de voorzieningen per type). Op de kaart is weergegeven hoe de locaties zijn verspreid en waar de dichtheid van het aanbod hoog en laag is. Hiervoor geldt: hoe donkerder de kleur blauw hoe groter het aanbod in dit gebied. In de witte gebieden ontbreekt het aan aanbod.

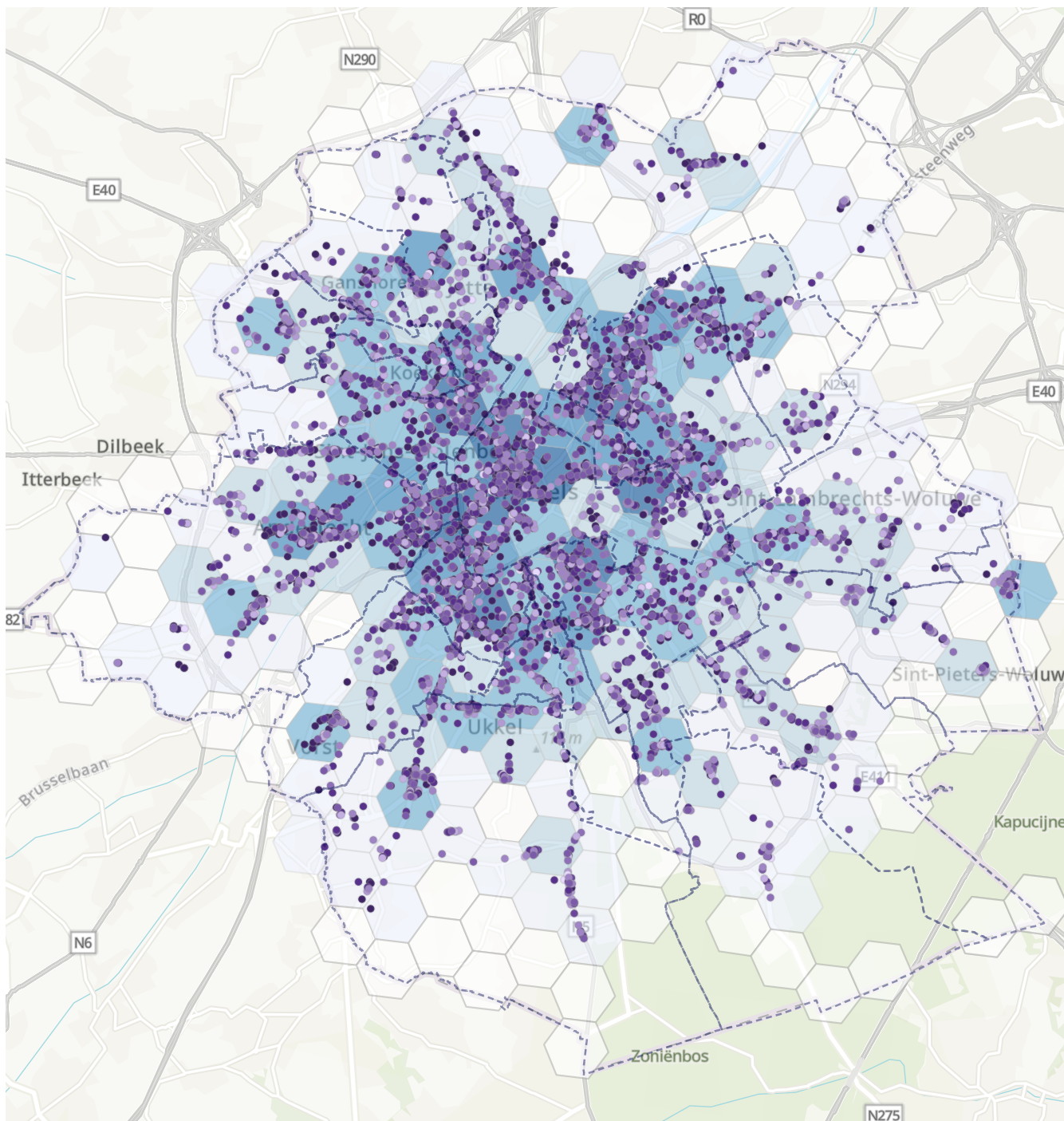
Observaties spreiding en dichtheid

- › Voorzieningen voor dagelijkse behoeften zijn goed verspreid over het Gewest. De concentratie zit met name in het centrum (vijfhoek) en de gebieden (1e ring) daar omheen. In geen enkel gebied in het centrum en de ring erbuiten ontbreekt het aan aanbod.
- › Richting de periferie (2e ring) zijn er een aantal gebieden waar geen aanbod is. Dit betreft gebieden in het grensgebied, gebieden met een andere functie dan wonen, zoals industrie, groenstructuur, grote infrastructuur, en gebieden met een lage bevolkingsdichtheid.
- › Opvallend is dat voorzieningen voor dagelijkse behoeften zich concentreren langs infrastructurele assen, zoals o.a. de Bergense Steenweg, Alsebergse Steenweg en de Leuvense Steenweg.
- › De dichtheid van het aanbod verschilt per gebied. Gebieden met een hoge dichtheid zijn te zien in het centrum (vijfhoek) en gebied rondom het centrum (1e ring), met name in het gebied oostelijk van het Noordstation (Schaarbeek/Brabantwijk), de noordelijke uitloper van de Europese Wijk, de wijk Matonge, het centrum van Sint-Gillis, Cureghem Bara en Historisch Molenbeek.
- › Gebieden met een lage dichtheid zijn vooral te vinden richting de periferie van het Gewest (2e ring).
- › Er zijn gebieden in de 2e ring die hierop een uitzonderingen vormen en waar wel een hoge dichtheid van aanbod aanwezig is: het centrum van Jette en het gebied tussen metrostation Sint-Guido en metrostation Aumale met ten zuiden daarvan de Wayezstraat in Anderlecht.

GRAFIEK 6 Som van voorzieningen binnen het domein dagelijkse behoeften

KAART 11 Analyse van voorzieningen in het domein dagelijkse behoeften

<p>type voorziening</p> <ul style="list-style-type: none"> ● wasserette ● slager ● kledingreparatie ● schoenmaker ● viswinkel ● straatmarkt ● fruit- en groentenwinkel ● fietswinkel ● postkantoor ● dieetvoeding ● café ● kruidenierswinkel ● delicatessenwinkel ● apotheek ● bakker ● supermarkt ● bank/pinautomaat 	<p>som van de voorzieningen</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 1 - 14 ■ > 14 - 40 ■ > 40 - 71 ■ > 71 - 119 ■ > 119 - 202 □ niet van toepassing 	<p>0 0.75 1.5 3 mi</p> <p>0 1.5 3 6 km</p> <p>--- gemeentegrenzen</p>
---	---	---

Bron : ArcGIS kaart, analyse 15-minutenstad - domein dagelijkse behoeften

5.7 MOBILITEIT

Onder het domein 'mobiliteit' vallen de volgende voorzieningen¹⁶: bushalte, tramhalte, deelauto, deelfiets en fietsenstalling. Een punt op de kaart markeert een locatie voor een van deze voorzieningen.

Verspreid over het Brussels gewest zijn er in totaal 2 172 buurtstadvoorzieningen voor mobiliteit. Bushaltes en deelfietsstations vormen het grootste deel van het aanbod. Fietsenstallingen het kleinste deel. Het gaat hierbij uitsluitend om overdekte stallingen (zie grafiek 7 voor de som van de voorzieningen per type). Op de kaart is weergegeven hoe de locaties zijn verspreid en waar de dichtheid van het aanbod hoog en laag is. Hiervoor geldt: hoe donkerder de kleur blauw hoe groter het aanbod in dit gebied. In de witte gebieden ontbreekt het aan aanbod.

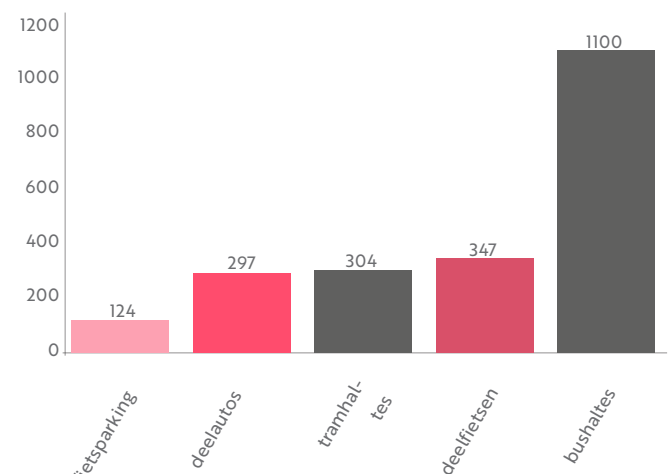
Observaties spreiding en dichtheid

- › Voorzieningen voor mobiliteit zijn goed verspreid over het Gewest. De concentratie zit met name in het centrum (vijfhoek) en de oostelijke en zuidelijke gebieden daaromheen (1e ring), maar ook richting de periferie (2e ring) zijn bijna alle gebieden bediend met een mobiliteitsvoorziening. Het gaat hierbij met name om bushaltes.
- › Anders dan bij de andere domeinen zijn er in de periferie van het Gewest wel concentraties van mobiliteitsvoorzieningen, met name bushaltes. De openbaar vervoer aanbieders opereren bovengewestelijk /regionaal en hebben haltes op het grensgebied.
- › Er zijn een aantal gebieden waar geen aanbod is. Dit betreft gebieden met groen (parken en bos) of industrie.
- › De dichtheid van het aanbod verschilt per gebied. Gebieden met een hoge dichtheid zijn te zien in het centrum (vijf-

hoek) en het gebied rondom het centrum (1e ring), met name in het oostelijk en zuidelijk deel. Met uitzondering van het gebied rond Abbatoir/VUB Campus Kaai en het gebied rond Tour & Taxis.

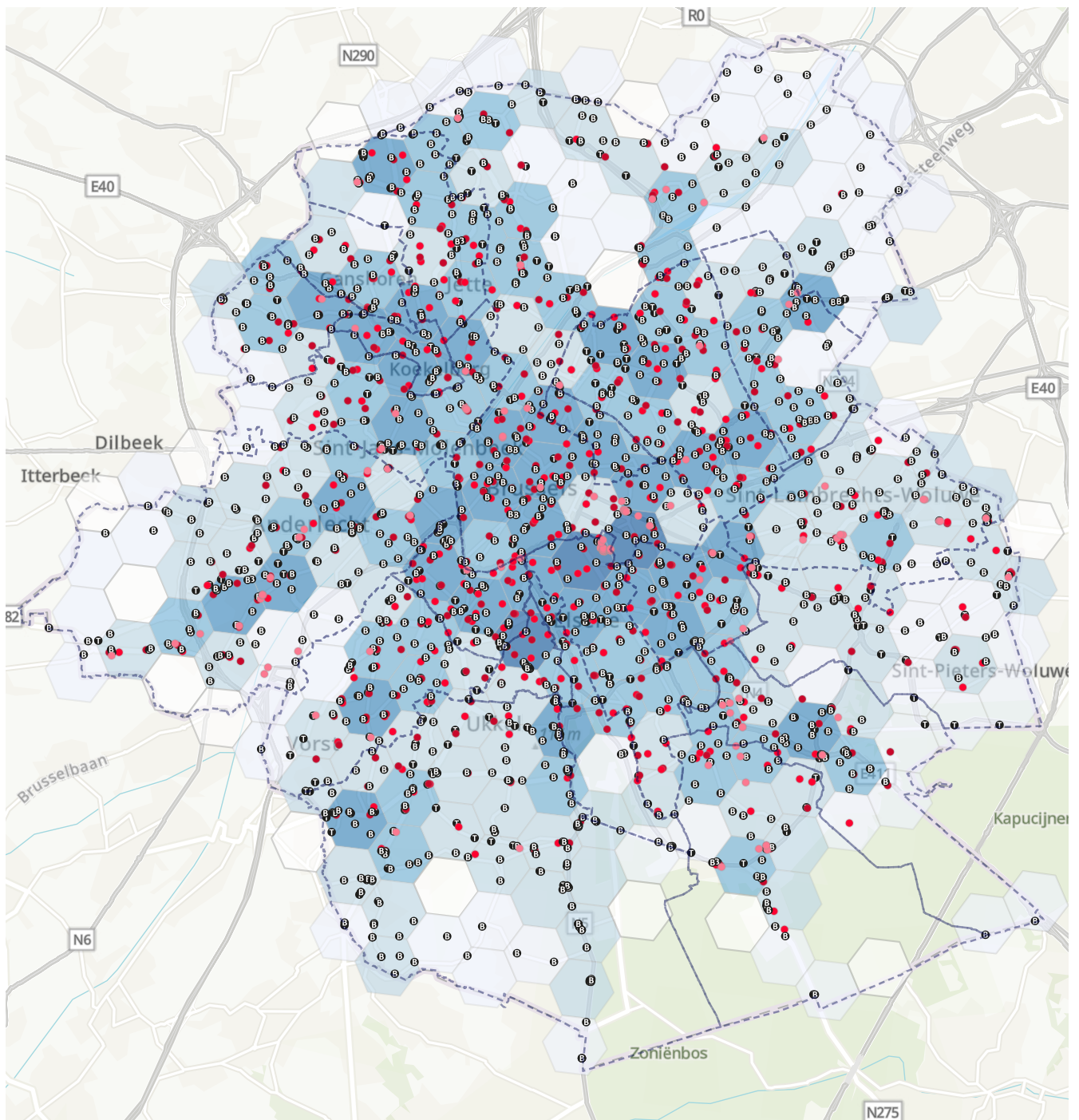
- › Gebieden met een lagere intensiteit zijn vooral te vinden richting de periferie van het Gewest (2e ring).
- › Er zijn gebieden in de 2e ring die hierop een uitzonderingen vormen en waar wel een hoge dichtheid van aanbod aanwezig is: het gebied rondom Parc Elisabeth (Koekelberg), het middengebied van Anderlecht, Vorst, en Oudergem, het gebied aan de westelijke grens van Ukkel, het gebied rond metrohalte Bordet (Evere/Haren) en het gebied rond Tuinwijk Heymbosch (Jette).

GRAFIEK 7 Som van voorzieningen binnen het domein mobiliteit

16. Metrohaltes en treinstations zijn niet meegenomen als voorzieningen in de 10- of 15-minutenstad, omdat ze een bovenwijkse functie hebben en van betekenis zijn voor de stad en regio, en ook (inter)nationaal

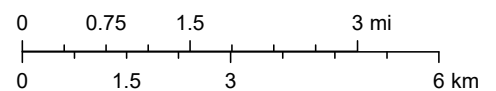
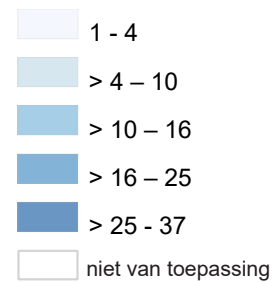
KAART 12 Analyse van voorzieningen in het domein mobiliteit

type voorziening

- ⊙ bushalte
- Ⓜ tramhalte
- deelfiets
- deelauto
- fietsenstalling

som van de voorzieningen

gemeentegrenzen

BIJLAGEN

- I. Glossary
- II. Dataverwerking

BIJLAGE I. GLOSSARY

Defenitie van termen toegepast in deze rapportage. Voor een uitgebreide glossary zie Deel A. Strategische aanbevelingen & leidende principes, bijlage A.

CONCEPT VAN DE BUURTSTAD Bronnen: > Stand van zaken beschikbare voorzieningen: aanbevelingen en denkpijsten, Perspective.brussels, maart 2024 > Brussels, a Just City? Reflections and actions towards social and spatial justice, Fonds voor stedelijk beleid, Perspective.brussels, 2020 > Moreno, C., "Living in Proximity in a Living City", in : Glocalism: Journal of Culture, Politics and Innovation (2021)	
Buurtstad	<p>Buurtstad is de Brusselse benadering van het concept van de 15-minutenstad (Moreno, 2021). De essentie van de buurtstad ligt in het verbeteren van de dagelijkse kwaliteit van leven van stedelingen. Het is een middel voor het realiseren van groene en gezonde steden met een lokale focus, waar het fijn leven, wonen, werken en verblijven is – nu en in de toekomst.</p> <p>Praktisch betekent dit dat iedereen, in iedere buurt, in staat is om het merendeel van hun dagelijkse behoeften op een afzienbare loop- of fietsafstand van huis te vervullen. Om dit te bereiken, moet het voorzieningenaanbod en de toegankelijkheid (zowel kwantitatief als kwalitatief) op peil worden gebracht om aan 'complete' buurten voor iedereen te bouwen. Met een basisaanbod van voorzieningen en diensten, in straten en openbare ruimte van een menselijke maat. Een buurt wordt hierbij gedefinieerd als een gemeenschap die geografisch begrensd is binnen een grotere stad, dorp of landelijk gebied, met zijn eigen systeem van functionele en sociale netwerken."</p>
ALGEMEEN Bronnen: - Stand van zaken beschikbare voorzieningen: aanbevelingen en denkpijsten, Perspective.brussels, maart 2024	
Centraliteiten	Belangrijke stedelijke voorzieningencusters binnen Brussel die zijn geïdentificeerd om een gebalanceerde ontwikkeling en toegankelijkheid te bevorderen. Deze gebieden fungeren als strategische knooppunten voor de Buurtstad.
LIK (Lokale Identiteitskern)	De lokale identiteitskernen, zoals gedefinieerd in het GPDO, zijn centraliteiten waar het lokale leven samenkomt. Deze plaatsen worden door de bewoners geïdentificeerd als een lokaal centrum dat representatief is voor de wijk. In de strategie voor Brussel Buurtstad worden de LIKs niet als structurerend gehanteerd. In plaats daarvan wordt de term 'centraliteiten' zie hierboven aangehouden om naar voorzieningencusters voor de buurtstad te verwijzen.
Voorzieningen van collectief belang	Essentiële infrastructuren die een brede doelgroep bedienen. Waaronder zorg, educatie, openbaarvervoer en culturele voorzieningen, die sociale en ecologische behoeften dienen.
Buurtvoorzieningen	Voorzieningen die op schaal van de buurt relevant zijn. Stedelijke/bovenwijkse voorzieningen zoals treinstations, grootschalige onderwijs- en gezondheidsclusters, musea, stadia en specifieke voorzieningen voor het stedelijk systeem worden hierbij buiten beschouwing gelaten. Voor de buurtstadstrategie is een model opgesteld met Buurtvoorzieningen, zie bijlage 'categorisatiemodel'.
Buurthuis	Een lokaal gemeenschapscentrum dat fungeert als een sociaal knooppunt voor bewoners, en een verscheidenheid aan programma's, activiteiten en diensten aanbiedt die zijn ontworpen om de betrokkenheid van de gemeenschap te vergroten en ondersteuning te bieden. Deze centra bieden vaak middelen voor onderwijs, recreatie, culturele activiteiten en sociale diensten, met als doel verbindingen tussen de leden van de gemeenschap te bevorderen. In de Brusselse context spelen buurthuizen een vitale rol bij het bevorderen van sociale inclusie, culturele diversiteit en burgerparticipatie binnen buurten.

STEDELIJKE STRUCTUUR	
Bronnen: › Gewestelijk bestemmingsplan: Bepalingen betreffende de bodembestemming ,gecoördineerde versie, Maart 2020 › Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (BWRO), 2019	
Buurt	“Een kleinere gemeenschap die geografisch begrensd is, binnen een stad, of dorp in het landelijk gebied, met zijn eigen identiteit en systeem van functionele en sociale netwerken. Buurten fungeren vaak als de primaire woonomgeving voor bewoners. De term “buurt” benadrukt niet alleen de fysieke ruimte, maar ook de sociale en functionele netwerken die het gemeenschapsleven definiëren. In Brussel weerspiegelen buurten de diversiteit en hoge bevolkingsdichtheid van de stad en dienen ze vaak als voorbeelden van inclusief bestuur en gemeenschapsgedreven beheer. Ze spelen een cruciale rol in initiatieven zoals zorgzame buurten, Community-Led Social Services (CLSS) en Community-Led Management (CLM).”
Wijk	“Een grotere administratieve eenheid binnen een stad die meerdere buurten omvat. Wijken in Brussel kunnen verschillende demografieën, diensten en economische activiteiten hebben.”
Bovenwijken	Verwijst naar gebieden of initiatieven die verder gaan dan individuele buurten of wijken en bredere stedelijke vraagstukken aanpakken zoals vervoer, infrastructuur en milieuproblemen die meerdere buurten beïnvloeden.
Stad	Een groot stedelijk gebied met een aanzienlijke bevolking en infrastructuur, in Brussel valt dit samen met het Gewest, de bredere regio van Brussel bestaande uit verschillende gemeenten. Wanneer wordt gesproken over Brussel stad, wordt verwezen naar een gemeente in het gewest en tevens de hoofdstad van België.
Gemeente	De kleinste administratieve eenheid in België, verantwoordelijk voor lokaal bestuur en diensten. Brussel bestaat uit 19 gemeenten, elk met zijn eigen lokale overheid en gemeenschapsdiensten.
Gewestelijk	Heeft betrekking op de administratieve regio's binnen België, waaronder het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Beleid op gewestelijk niveau pakt bredere vraagstukken aan zoals vervoer, huisvesting en milieubeheer.
Gemeenschappen	Op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn twee Gemeenschappen actief: de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap.
Vijfhoek	“De stedelijke structuur van het Brussels Gewest bestaat uit de vijfhoek en de twee stedelijke kronen. De afbakening volgt de limiten van statistische sectoren en thema's zoals bevolking, inkomen en stedelijke morfologie. De vijfhoek verwijst naar de zone van Brussel die binnen de lanen van de kleine ring ligt. Het is de stad die oorspronkelijk werd beschermd door de stadswallen. De naam van deze zone is afkomstig van de vorm die het tracé van de oude stadswallen volgt.”
Eerste Kroon	“De stedelijke structuur van het Brussels Gewest bestaat uit de vijfhoek en de twee stedelijke kronen. In de concentrische voorstelling van een stad duidt een kroon wijken aan met een zekere maatschappelijke, stedenbouwkundige homogeniteit, die een ring vormen binnen de stad. De eerste kroon van het Brussels Gewest verwijst naar de wijken tussen de lanen van kleine ring en de middenring, gevormd door de grote lanen in het zuiden (Churchillaan) en in het oosten (Generaal Jacqueslaan, Louis Schmidlaan, Saint-Michellaan, Brand Whitlocklaan, August Reyerslaan en Lambermontlaan) en de spoorlijnen in het westen. Deze eerste kroon was volledig verstedelijkt rond 1930. Later werden de wijken van de tweede kroon verstedelijkt. Vanuit gemeentelijk oogpunt associeert men die gewoonlijk met Anderlecht, Etterbeek, Elsene, Koekelberg, Sint-Jans-Molenbeek, Schaarbeek, Sint-Gillis en Sint-Joost-ten-Node. Wegens haar ruimtelijke omvang wordt Brussel-Stad afzonderlijk beschouwd.”

<p>Tweede Kroon</p>	<p>“De stedelijke structuur van het Brussels Gewest bestaat uit de vijfhoek en de twee stedelijke kronen. In de concentrische voorstelling van een stad duidt een kroon wijken aan met een zekere maatschappelijke, stedenbouwkundige homogeniteit, die een ring vormen binnen de stad.</p> <p>De tweede kroon van het Brussels Gewest omvat de wijken die het meest aan de buitenkant van de stad liggen, buiten de middenring, gevormd door de grote lanen in het zuiden (Churchillaan) en in het oosten (Generaal Jacqueslaan, Louis Schmidlaan, SaintMichellaan, Brand Whitlocklaan, August Reyerslaan en Lambertmontlaan) en de spoorlijnen in het westen. Deze tweede kroon werd verstedelijkt na de eerste kroon en bereikte de grenzen van het Brussels Gewest rond 1960. Het begrip “tweede kroon” stemt overeen met de volgende gebiedsdelen: Anderlecht en Molenbeek voorbij het station West, Oudergem, Sint-Agatha-Berchem, Laken Noord, Neder-Over-Heembeek en Haren, Evere, Ganshoren, Elsene voorbij de Generaal Jacqueslaan, Jette-Noord, Schaarbeek voorbij de Lambertmontlaan, Ukkel, Watermaal-Bosvoorde, Sint-Lambrechts-Woluwe en Sint-Pieters-Woluwe.”</p>
<p>Arme sikkel</p>	<p>“Gebied waar sinds meerdere decennia de op economisch vlak minder begunstigde bevolkingsgroepen zijn geconcentreerd. Het omvat de wijken in de eerste kroon noord en west die tot de armste van het Brussels Gewest behoren en een sikkel vormen rond het stadscentrum. De wijken van dit gebied zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - binnen de Vijfhoek, het westen van de Noord-Zuidverbinding en de Marollen; - het oosten van Anderlecht en van Sint-Jans-Molenbeek (tussen de spoorlijn en het kanaal); - in het noorden de gemeente Sint-Joost, het westen van Schaarbeek en de industriezones langs het kanaal; - in het zuiden, de lage gedeelten van Sint-Gillis en Vorst. “
<p>PIJLERS VAN DE BUURTSTAD Theoretische basis pijlers van de buurtstad volgens Moreno Bronnen: - Introducing the “15-Minute City”: Sustainability, Resilience and Place Identity in Future Post-Pandemic Cities. Smart Cities, Moreno, Allam, Chabaud, Gall, & Pratlong, 2021</p>	
<p>Dichtheid</p>	<p>De concentratie van mensen en activiteiten binnen een gebied, die helpt om een lokale economie in stand te houden en levendige publieke ruimtes ondersteunt door een “kritische massa” van mensen dicht bij elkaar te bevorderen.</p>
<p>Nabijheid</p>	<p>De nabijheid van essentiële diensten voor bewoners. Het doel is om de reistijd te verkorten, zodat mensen de meeste van hun behoeften binnen een korte tijd kunnen vervullen, waardoor de toegankelijkheid en de kwaliteit van leven worden verbeterd.</p>
<p>Diversiteit</p>	<p>Een mix van lokale diensten, sociale groepen en woningtypen, die ervoor zorgt dat buurten een scala aan functies, mogelijkheden en interacties bieden. Deze inclusiviteit en variëteit creëren een veerkrachtige en dynamische omgeving die tegemoetkomt aan een breed scala aan behoeften en levensstijlen.</p>
<p>BUURTVOORZIENINGEN HIËRARCHIE: PRIMAIR, SECUNDAIR, TERTIAIR Indeling van voorzieningen voor de buurtstad op basis van afstand en gebruiksfrequentie. Bronnen: - Categorisering, Studio for New Realities en Vertex Architectuur en Stedenbouw voor Perspective.brussels, 2024</p>	
<p>Primaire voorzieningen</p>	<p>Voorzieningen voor dagelijks gebruik, ofwel omdat het levensmiddelen betreft of omdat het makkelijk bereikbaar moet zijn voor meer kwetsbare doelgroepen (kleine kinderen, ouderen, zieken), daarom is het van belang deze voorzieningen voor iedereen binnen 10 minuten wandelafstand te realiseren. Dit voorzieningenaanbod is breder dan de basisbehoeften die momenteel door Credis worden gedefinieerd op het gebied van zorg.</p>
<p>Secundaire voorzieningen</p>	<p>Voorzieningen die over het algemeen eens of een paar keer per week bezocht worden en daarom op een wandelafstand van 10 tot 15 minuten van huis bereikbaar dienen te zijn.</p>

Tertiaire voorzieningen	Voorzieningen waarvoor men in staat en/of bereid is verder te reizen, bijvoorbeeld omdat deze voorzieningen minder frequent bezocht worden en/of van toepassing zijn op een specifieke leeftijdsgroep / doelgroep. Bereikbaarheid op een wandelafstand van 15 tot 20 minuten van huis is daarom acceptabel.
VOORZIENINGEN DOMEIN	
Onderverdeling van buurtstadvoorzieningen in een zestal domeinen en een ondersteunend domein.	
Bronnen:	
<ul style="list-style-type: none"> - Stand van zaken beschikbare voorzieningen: aanbevelingen en denkpistes, Perspective.brussels, maart 2024 - Categoriëring, Studio for new Realities en Vertex Architectuur en Stedenbouw voor Perspective.brussels, 2024 	
Onderwijs & ontwikkeling	Voorzieningen voor kinderopvang en educatie
Gezondheidszorg & hulpverlening	Voorzieningen voor eerstelijns zorg en professionele hulpverlening
Welzijn, sport & cultuur	Voorzieningen voor maatschappelijke participatie en beoefening van sportieve en culturele activiteiten, als dan niet in verenigingsverband
Dagelijkse behoeften	Winkels en diensten met aanbod voor dagelijkse levensbehoeften die onderdeel vormen van de lokale economie
Openbare buitenruimte	Voorzieningen in het groen en de openbare ruimte die vrij toegankelijk zijn
Duurzaamheid & circulariteit	Voorzieningen voor duurzame mobiliteit en het inzamelen, verwerken en hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen
Diensten voor de stad	Ondersteunend domein: voorzieningen die voorwaardelijk zijn voor de veiligheid van de stad en het goed functioneren van de stad als systeem.
Vrije ruimte	Richt zich op het bewust behouden en ontwikkelen van open ruimtes zoals parken en natuurreservaten om recreatie en ecologische stabiliteit te bevorderen.
Witte Ruimte	Identificeert onderbenutte of niet-geprogrammeerde stedelijke gebieden als kansen voor adaptief hergebruik en innovatieve planning, waarbij slapende ruimtes worden getransformeerd tot actieve, functionele plekken.

BIJLAGE II. DATAVERWERKING

Op basis van de beschikbare datasets is het theoretisch categorisatiemodel omgezet naar een operationeel categorisatiemodel voor de GIS kaart. Tabel 3 beschrijft de conversie, de geraadpleegde databronnen, inclusiecriteria en limitaties van de dataset.

TABEL 3 Overzicht databronnen en dataverwerking

Type of amenity theoretical model	Type of amenity operational model	proximity need (min.)	date	language	owner
ONDERWIJS & ONTWIKKELING	ONDERWIJS & ONTWIKKELING				
Kinderopvang 0-3 jr. (NL)	Kinderopvang	10	Dec-23	NL	Kind en Gezin
Kinderopvang 0-3 jr.(NL/FR)	Kinderopvang	10	Jan-24	NL/FR	Perspective
Basisschool (NL/FR)	Basisschool	10	Mar-24	FR	Perspective
Middelbare school (NL/FR)	Middelbare school	20	Mar-24	FR	Perspective
Bibliotheken (+ media en ludo) (NL/FR)	Bibliotheek + ludo/media	15	Mar-24	NL/FR	Perspective

source	file type	inclusion criteria	remark
ontvangen via Perspective, Dienst Scholen en Studentenleven	excel	alle locaties zijn geïncludeerd	x,y-coördinaten zijn niet gegeven, deze zijn verkregen door het converteren van adresgegevens in Qgis
ontvangen via Perspective Departement TK, openbaar te raadplegen via https://sociaal.brussels/	excel	locaties met het aanbod: opvangvoorzieningen voor jonge kinderen waar de financiële bijdrage afhangt van het inkomen (263) - groepsopvang opvangvoorzieningen voor jonge kinderen waar de financiële bijdrage vrij wordt bepaald door de voorziening (264) - groepsopvang opvangvoorziening die openstaat voor jonge kinderen met een handicap (267) - groepsopvang diensten voor onthaalouders voor jonge kinderen (265) - gezinsopvang	eëxcludeerd: Gespecialiseerde opvang van kinderen met een handicap van 0 tot 36 maanden (79) overlap met locaties dataset Kind & Gezin, dubbelingen met dataset brussel.sociaal zijn samengevoegd waarbij prioriteit is gegeven aan de dataset van K&G
ontvangen via Perspective, Dienst Scholen en Studentenleven	excel	locaties met het aanbod: type 'ordinaire' > niveau 'fondamenteel' + 'maternel' + 'primaire' + 'fondamenteel & secondaire'	geen informatie over capaciteit (aantal leerlingen) enkel regulier onderwijs geïncludeerd ('ordinaire'), speciaal onderwijs uitgesloten ('specialise') er is data beschikbaar over de te realiseren scholen in de periode 2024-2030, voor de analyse van de huidige situatie zijn deze locaties niet geïncludeerd
ontvangen via Perspective, Dienst Scholen en Studentenleven	excel	locaties met het aanbod: type 'ordinaire' > niveau 'secondaire'	geen informatie over capaciteit (aantal leerlingen) enkel regulier onderwijs geïncludeerd ('ordinaire'), speciaal onderwijs uitgesloten ('specialise') er is data beschikbaar over de te realiseren scholen in de periode 2024-2030, voor de analyse van de huidige situatie zijn deze locaties niet geïncludeerd
ontvangen via Perspective, Departement TK	excel	alle locaties, zowel gespecialiseerd als niet gespecialiseerd	Er wordt onderscheid gemaakt in drie type uitleendiensten: bibliotheek, ludotheek en mediatheek. Deze worden in de tool beschouwd als de voorziening 'bibliotheek + ludo/media', in de metadata is informatie opgenomen over het specifieke aanbod van de locatie. Met ludotheek wordt ook wel speeltheek bedoeld; een uitleendienst voor speelgoed en spellen. Dataset bevat onregelmatigheden in taal (mix Frans en Nederlands, gebruik van speciale tekens en hoofdletters)

Type of amenity theoretical model	Type of amenity operational model	proximity need (min.)	date	language	owner
			Jul-23		Perspective
Studiezalén	Studiezalén	15	Mar-24		Perspective
Huiswerkbegeleiding	Huistaakbegeleiding	15	Jan-24	NL/FR	Perspective
Kinderopvang 0-3 jr. (FR)		10			ONE
GEZONDHEID & HULPVERLENING	GEZONDHEID & HULPVERLENING				
wijkgezondheidscentrum	wijkgezondheidscentrum	10	Jan-24	NL/FR	Perspective
consultatiebureau (NL/FR)	consultatiebureau	10	Jan-24	NL/FR	Perspective
openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn (OCMW)	Openbaar Centrum Maatschappelijk Welzijn (OCMW)	15	Jan-24	NL/FR	Perspective
	algemene sociale dienst	15	Jan-24	NL/FR	Perspective

source	file type	inclusion criteria	remark
ontvangen van Perspective Departement TK, openbaar te raadplegen via https://spots.brussels	excel		In de dataset van spots zijn bibliotheken opgenomen als (socio)culturele voorziening. Eenzelfde locatie kan dus twee keer voorkomen in verschillende categorieën. Er is ervoor gekozen de locaties in zowel de lijst 'onderwijs & ontwikkeling > bibliotheek + ludo/media' en 'welzijn, sport & cultuur > (socio)culturele faciliteit' te handhaven, omdat er sprake is van verschillende functies: het lenen van boeken en studeren enerzijds, en het aanbieden van ruimte voor culture activiteiten zoals een expositie, voorstelling of conferentie anderzijds
ontvangen via Perspective, Dienst Scholen en Studentenleven	excel	alle locaties, met uitzondering van studiezalen in bibliotheken	De dataset van bibliotheken en studiezalen overlapt grotendeels; studiezalen bevinden zich vaak in bibliotheken. Deze locaties zijn geëxcludeerd van categorie 'studiezalen' en opgenomen in categorie 'bibliotheek + ludo/media'
ontvangen via Perspective Departement TK, openbaar te raadplegen via https://sociaal.brussels/	excel	locaties met het aanbod: Huistaakbegeleiding (secundair onderwijs) (134) Huistaakbegeleiding (lager onderwijs) (354)	
			De dataset van ONE is opgevraagd, maar niet geleverd. De Franstalige kinderopvang locaties van ONE zijn wel opgenomen in de dataset van sociaal.brussels.
ontvangen via Perspective Departement TK, openbaar te raadplegen via https://sociaal.brussels/	excel	locaties met het aanbod: Globale en geïntegreerde geneeskunde (wijkgezondheidscentra) (925) Gezondheidsgerelateerde sociale hulp door wijkgezondheidscentra (920) Psychologische of psychiatrische consultaties in wijkgezondheidscentra (278)	Locaties met aanbod 'Openbare medisch-sociale raadplegingen (931)' komen drie keer voor in de dataset en betreffen altijd OCMW's. Deze locaties zijn geïnccludeerd bij voorziening 'openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn'.
ontvangen via Perspective Departement TK, openbaar te raadplegen via https://sociaal.brussels/	excel	locaties met het aanbod: Consultatiebureaus voor het jonge kind van het ONE of Kind en Gezin (251)	aanbod komt altijd voor in combinatie met 'Opvoedingsondersteuning voor ouders met kinderen van 0 tot 6 jaar (258)'
ontvangen via Perspective Departement TK, openbaar te raadplegen via https://sociaal.brussels/	excel	locaties met het aanbod: 67 - Sociale diensten van de OCMW's	
ontvangen via Perspective Departement TK, openbaar te raadplegen via https://sociaal.brussels/	excel	locaties met het aanbod: 358 - Private algemene sociale dienstverlening voor iedereen (erkende diensten)	

Type of amenity theoretical model	Type of amenity operational model	proximity need (min.)	date	language	owner
geestelijke gezondheidszorg	geestelijke gezondheidszorg	15	Jan-24	NL/FR	Perspective
diensten voor voedselhulp	diensten voor voedselhulp	15	Jan-24	NL/FR	Perspective
tandartspraktijk		15	Jan-24	NL/FR	Perspective
fysiotherapie		15	Jan-24	NL/FR	Perspective
gynaecologie & verloskunde		15	Jan-24	NL/FR	Perspective
centre social santé intégrés (CSSI)		10	Jan-24	NL/FR	Perspective
WELZIJN, SPORT & CULTUUR	WELZIJN, SPORT & CULTUUR				
dagcentrum voor ouderen	dagcentrum voor ouderen	10	Jan-24	NL/FR	Perspective
buurthuis / maison du quartier	buurthuis	15	Jan-24	NL/FR	Perspective

source	file type	inclusion criteria	remark
ontvangen via Perspective Departement TK, openbaar te raadplegen via https:// sociaal.brussels/	excel	locaties met het aanbod: 276 - Diensten voor geestelijke gezondheidszorg voor volwassenen 280 - Diensten voor geestelijke gezondheidszorg voor kinderen en jongeren 1045 - Psychologische eerstelijnsconsultaties 278 - Psychologische of psychiatrische consultaties in wijkgezondheidscentra 277 - Psychologische consultaties in centra voor gezinsplanning 270 - Psychische hulpverlening voor jonge kinderen 133 - Andere psychologische ondersteuning voor kinderen en jongeren 287 - Psychologische of psychiatrische consultaties in andere voorzieningen	
ontvangen via Perspective Departement TK, openbaar te raadplegen via https:// sociaal.brussels/	excel	locaties met het aanbod: 454 - Sociale kruidenierswinkels 43 - Sociale restaurants 453 - Bedeling van voedselpakketten 993 - Solidaire koelkast	Voedselhulp wordt veelal aangeboden in OCMW's, buurthuizen en lokale dienstencentra
ontvangen via Perspective Departement TK, openbaar te raadplegen via https://sociaal.brussels/	excel		Tandzorg (categorie 924) wordt over het algemeen aangeboden in wijkgezondheidscentra. Data over private/zelfstandige tandartspraktijken is niet beschikbaar. Tandzorg is niet als aparte voorziening in de analyse geïncludeerd.
ontvangen via Perspective Departement TK, openbaar te raadplegen via https://sociaal.brussels/	excel		Fysiotherapie wordt over het algemeen aangeboden in wijkgezondheidscentra, al is deze niet als zelfstandige categorie genummerd. Data over private/zelfstandige fysiotherapie praktijken is niet beschikbaar. Fysiotherapie is niet als aparte voorziening in de analyse geïncludeerd.
ontvangen via Perspective Departement TK, openbaar te raadplegen via https://sociaal.brussels/	excel		Gynaecologie (categorie 206) wordt over het algemeen aangeboden in wijkgezondheidscentra of centra voor gezinsplanning. Data over private/zelfstandige gynaecologiepraktijken is niet beschikbaar. Gynaecologie is niet als aparte voorziening in de analyse geïncludeerd.
ontvangen via Perspective Departement TK, openbaar te raadplegen via https://sociaal.brussels/	excel		Centre social santé intégrés (CSSI) niet als term terug te vinden in de dataset van sociaal.brussels, ook niet onder noemer geïntegreerd welzijns- en gezondheidscentrum (GWGC). CSSI lijkt overkoepelende organisatie, diensten uitgevoerd door andere organisaties die wel in dataset staan.
ontvangen via Perspective Departement TK, openbaar te raadplegen via https:// sociaal.brussels/	excel	Locaties met het aanbod: 345 - Dagcentra voor ouderen 106 - Sociale en culturele activiteiten voor ouderen 107 - Plaatsen waar ouderen zich kunnen ontspannen 108 - Sport voor ouderen 110 - Cursussen voor ouderen 111 - Leren omgaan met de nieuwe technologieën voor ouderen	
ontvangen via Perspective Departement TK, openbaar te raadplegen via https:// sociaal.brussels/	excel	locaties: met het woord 'buurthuis' of 'maison du quartier' vermeld in de officiële benaming met het woord 'buurthuis' of 'buurtcentrum' of 'wijkcentrum' vermeld onder activiteiten	De voorziening buurthuis is niet als zelfstandige categorie opgenomen in de dataset van sociaal.brussels. De voorziening is te herleiden in de naam of het activiteitenaanbod.

Type of amenity theoretical model	Type of amenity operational model	proximity need (min.)	date	language	owner
jongerencentrum	jongerencentrum	15	Jan-24	NL/FR	Perspective
openbare computerruimte	openbare computerruimte	15	Jan-24	NL/FR	Perspective
sportfaciliteit binnen	sportfaciliteit	15	Mar-24	FR	Perspective
sportfaciliteit buiten (beheerd)	sportfaciliteit	15	Mar-24	FR	Perspective
zwembad	sportfaciliteit	15	Mar-24	FR	Perspective
speeltuinen (met openingstijden)	speeltuinen (beheerd)	15	2022	NL/FR	Leefmilieu Brussel
buurt- en moestuinen	buurt- en moestuinen	15	2018	FR	Leefmilieu Brussel
gemeentelijk cultuurcentrum	(socio) culturele faciliteit	15	Jul-23	FR	Perspective

source	file type	inclusion criteria	remark
ontvangen via Perspective Departement TK, openbaar te raadplegen via https://sociaal.brussels/	excel	Locaties met het aanbod: 132 - Diverse activiteiten voor kinderen en jongeren 357 - Buitenschoolse activiteiten 113 - Actions en milieu ouvert (AMO) 1030 - Maisons de l'adolescent (Mado)	Overlap met de locaties in categorie 'huiswerkbegeleiding'
ontvangen via Perspective Departement TK, openbaar te raadplegen via https://sociaal.brussels/	excel	Locaties met het aanbod: 461 - Openbare computerruimtes	Overlap met de locaties in categorieën: jongeren centrum, ouderencentrum, OCMW's
ontvangen van Perspective Sportcel, openbaar te raadplegen via https://sport.brussels	excel	alle locaties voor beheerde sport voorzieningen(-binnen en buiten) met beheer type: 1 = publiek / gemeente 3 = school 4 = privé 5.1 = publiek / andere actoren	Beheer type 5.2 betreft sport faciliteiten die niet voor het publiek toegankelijk zijn (bijvoorbeeld trainingslocaties van de politie) of omdat het een kleine multifunctionele sportfaciliteit betreft in een locatie waarvan de primaire functie niet noodzakelijkerwijs sport is. Dit geldt voor "Centre communautaire" en "Gemeenschapcentrum". Sportfaciliteiten met beheer type 5.2 zijn geëxcludeerd van de analyse.
ontvangen van Perspective Sportcel, openbaar te raadplegen via https://sport.brussels	excel	alle locaties voor beheerde sport voorzieningen(-binnen en buiten) met beheer type: 1 = publiek / gemeente 3 = school 4 = privé 5.1 = publiek / andere actoren	Buiten sportfaciliteiten die vrij toegankelijke zijn (beheer type 2) betreft de voorzieningen in de openbare ruimte, zoals sportvelden in parken, open lucht fitness, skateparken, etc. Deze voorzieningen zijn opgenomen in het domein 'Openbare Buitenruimte'.
ontvangen van Perspective Sportcel, openbaar te raadplegen via https://sport.brussels	excel	alle locaties voor beheerde sport voorzieningen(-binnen en buiten) met beheer type: 1 = publiek / gemeente 3 = school 4 = privé 5.1 = publiek / andere actoren	Zwembaden zijn niet apart opgenomen in de analyse, het merendeel van de locaties met de faciliteit 'bassin de natation' betreft een voorziening die meerdere sporten aanbiedt. Deze vallen dus binnen de algehele categorie sportfaciliteiten.
openbaar te raadplegen via https://geodata.environment.brussels/	WFS	alle locaties met kenmerk: openingstijden = ja	
openbaar te raadplegen via https://geodata.environment.brussels/	WFS	alle locaties in dataset zijn geïncludeerd	Dataset bestaat uit polygonen, deze zijn in Qgis omgezet naar punten. De puntdata betreft het midden (zwaartepunt) van het vlak. Inventarisatie plaatsgevonden in 2018, de evolutie was toen +30% t.o.v. de inventarisatie in 2013. huidige status onbekend.
ontvangen van Perspective Departement TK, openbaar te raadplegen via https://spots.brussels	excel	alle locaties met kenmerk: capaciteit ≤ 300 plaatsen demarcatie capaciteit gebaseerd op definitie van TFV voor culturele voorzieningen 'met een lokale uitstraling en/of uitstraling van wijk'	Bijna alle locaties beschikken over meerdere type zalen. Voorbeeld: een bioscoop (projectiezaal) beschikt ook over een theaterzaal en expositieruime. Er wordt in de GIS tool geen onderscheid gemaakt per type zaal, alle locaties zijn ondergebracht in voorziening type '(socio)culturele faciliteit'. Informatie over het type zalen en de specifieke benaming (GC, Maison des cultures, cinéma, etc.) is terug te vinden in de metadata van de locatie.

Type of amenity theoretical model	Type of amenity operational model	proximity need (min.)	date	language	owner
film-, concert-, en theaterzaal (50-300 p.)	(socio) culturele faciliteit	15	Jul-23	FR	Perspective
expo- en tentoostellingsruimte (50-300 p.)	(socio) culturele faciliteit	15	Jul-23	FR	Perspective
les-, vergader- of conferentiezaal (<50 p.)	(socio) culturele faciliteit	15	Jul-23	FR	Perspective
atelier & repetitieruimte	(socio) culturele faciliteit	15	Jul-23	FR	Perspective
feestzaal (50-300 p.)	(socio) culturele faciliteit	15	Jul-23	FR	Perspective
broedplekken					
gebedshuizen					

source	file type	inclusion criteria	remark
ontvangen van Perspective Departement TK, openbaar te raadplegen via https://spots.brussels	excel	alle locaties met kenmerk: capaciteit ≤ 300 plaatsen demarcatie capaciteit gebaseerd op definitie van TFV voor culturele voorzieningen 'met een lokale uitstraling en/of uitstraling van wijk'	Bijna alle locaties beschikken over meerdere type zalen. Voorbeeld: een bioscoop (projectiezaal) beschikt ook over een theaterzaal en expositieruime. Er wordt in de GIStool geen onderscheid gemaakt per type zaal, alle locaties zijn ondergebracht in voorziening type '(socio)culturele faciliteit'. Informatie over het type zalen en specifieke benaming (GC, Maison des cultures, cinéma, etc.) is terug te vinden in de metadata van de locatie.
ontvangen van Perspective Departement TK, openbaar te raadplegen via https://spots.brussels	excel	alle locaties met kenmerk: capaciteit ≤ 300 plaatsen demarcatie capaciteit gebaseerd op definitie van TFV voor culturele voorzieningen 'met een lokale uitstraling en/of uitstraling van wijk'	Bijna alle locaties beschikken over meerdere type zalen. Voorbeeld: een bioscoop (projectiezaal) beschikt ook over een theaterzaal en expositieruime. Er wordt in de GIStool geen onderscheid gemaakt per type zaal, alle locaties zijn ondergebracht in voorziening type '(socio)culturele faciliteit'. Informatie over het type zalen en de specifieke benaming (GC, Maison des cultures, cinéma, etc.) is terug te vinden in de metadata van de locatie.
ontvangen van Perspective Departement TK, openbaar te raadplegen via https://spots.brussels	excel	alle locaties met kenmerk: capaciteit ≤ 300 plaatsen demarcatie capaciteit gebaseerd op definitie van TFV voor culturele voorzieningen 'met een lokale uitstraling en/of uitstraling van wijk'	Bijna alle locaties beschikken over meerdere type zalen. Voorbeeld: een bioscoop (projectiezaal) beschikt ook over een theaterzaal en expositieruime. Er wordt in de GIStool geen onderscheid gemaakt per type zaal, alle locaties zijn ondergebracht in voorziening type '(socio)culturele faciliteit'. Informatie over het type zalen en de specifieke benaming (GC, Maison des cultures, cinéma, etc.) is terug te vinden in de metadata van de locatie.
ontvangen van Perspective Departement TK, openbaar te raadplegen via https://spots.brussels	excel	alle locaties met kenmerk: capaciteit ≤ 300 plaatsen demarcatie capaciteit gebaseerd op definitie van TFV voor culturele voorzieningen 'met een lokale uitstraling en/of uitstraling van wijk'	Bijna alle locaties beschikken over meerdere type zalen. Voorbeeld: een bioscoop (projectiezaal) beschikt ook over een theaterzaal en expositieruime. Er wordt in de GIStool geen onderscheid gemaakt per type zaal, alle locaties zijn ondergebracht in voorziening type '(socio)culturele faciliteit'. Informatie over het type zalen en de specifieke benaming (GC, Maison des cultures, cinéma, etc.) is terug te vinden in de metadata van de locatie.
ontvangen van Perspective Departement TK, openbaar te raadplegen via https://spots.brussels	excel	alle locaties met kenmerk: capaciteit ≤ 300 plaatsen demarcatie capaciteit gebaseerd op definitie van TFV voor culturele voorzieningen 'met een lokale uitstraling en/of uitstraling van wijk'	Bijna alle locaties beschikken over meerdere type zalen. Voorbeeld: een bioscoop (projectiezaal) beschikt ook over een theaterzaal en expositieruime. Er wordt in de GIStool geen onderscheid gemaakt per type zaal, alle locaties zijn ondergebracht in voorziening type '(socio)culturele faciliteit'. Informatie over het type zalen en de specifieke benaming (GC, Maison des cultures, cinéma, etc.) is terug te vinden in de metadata van de locatie.
			data opgevraagd bij Loket Tijdelijk Gebruik door DTK, maar nog niet ontvangen
			niet geïncludeerd in de analyse, dataset niet beschikbaar

Type of amenity theoretical model	Type of amenity operational model	proximity need (min.)	date	language	owner
OPENBARE BUITENRUIMTE	OPENBARE BUITENRUIMTE				
<p>Algemene opmerkingen over dataset van groene ruimte van geodata.environment.brussels:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Van de polygonen van de groene ruimtes is het middelpunt genomen in Qgis, die vervolgens als x,y-punt op de GIS kaart is geprojecteerd. • Voor een aantal locaties is zowel de Franse als Nederlandse naam gegeven. Voor een deel ontbreekt de Nederlandstalige benaming. Er is gekozen om enkel de Franstalige benaming voor de groene ruimte toe te passen. • In het geval van groene ruimte wordt capaciteit beschouwd als oppervlakte (zie metadata) 					
buurtparkje/pleintje	buurtparkje/pleintje	10	2022	NL/FR	Leefmilieu Brussel
park	park	15	2022	NL/FR	Leefmilieu Brussel
plein	plein	15	2022	NL/FR	Leefmilieu Brussel
speeltuin (zonder openingstijden)	speeltuin (openbare ruimte)	15	2022	NL/FR	Leefmilieu Brussel
sportfaciliteit buiten (vrij toegankelijk)	sportfaciliteit buiten (vrij toegankelijk)	15	Mar-24	FR	Perspective
watertappunten	watertappunten	15	2023	NL/FR	Leefmilieu Brussel
	watertappunten	15	onbekend	FR	Vivaqua
bos	bos	20	2022	NL/FR	Leefmilieu Brussel
waterkant	waterkant	20	2022	NL/FR	Leefmilieu Brussel
speelstraat					
openbare toiletten					
landschapspark					
witte ruimte (en tijdelijke gebruik)					

source	file type	inclusion criteria	remark
openbaar te raadplegen via https://geodata.environment.brussels/	WFS	alle locaties met kenmerk: type 'groene ruimte' > subtype 'parken en pleinen' oppervlakte tussen de 5000 – 10.000 m2 (afgeleid van 3-30-300 regel)	
openbaar te raadplegen via https://geodata.environment.brussels/	WFS	alle locaties met kenmerk: type 'groene ruimte' > subtype 'parken en pleinen' oppervlakte groter dan 10.000m2	
openbaar te raadplegen via https://geodata.environment.brussels/	WFS	alle locaties met kenmerk: type 'publieke ruimte met groene elementen'	
openbaar te raadplegen via https://geodata.environment.brussels/	WFS	alle locaties met kenmerk: openingstijden = nee	
ontvangen van Perspective Sportcel, openbaar te raadplegen via https://sport.brussels	excel	alle locaties voor sport voorzieningen met beheer type: 2 = publike/vrij toegankelijk	Publieke vrij toegankelijke sportfaciliteiten betreft de voorzieningen in de openbare ruimte, zoals sportvelden in parken, open lucht fitness, skateparken, etc.
ontvangen van Brussel Leefmilieu	excel	alle locaties zijn geïncludeerd	waterpunten hebben geen namen, naam toekend op basis van FAB_naam van park (FAB = Fontaine à boire) x,y-coördinaten zijn niet gegeven, deze zijn verkregen door het converteren van Lat/Long-coördinaten in Qgis.
ontvangen van Brussel Leefmilieu	excel	alle locaties zijn geïncludeerd	waterpunten hebben geen namen, naam toekend op basis van FAB_adres (FAB = Fontaine à boire)
openbaar te raadplegen via https://geodata.environment.brussels/	WFS	alle locaties met kenmerk: type 'groene ruimte' > subtype 'bos'	
openbaar te raadplegen via https://geodata.environment.brussels/	WFS	alle locaties met kenmerk: type 'groene ruimte' > subtype 'vijvers en oevers in stedelijk gebied'	
			tijdelijke voorzieningen aan te vragen door bewoners bij hun gemeente en geen dataset beschikbaar, niet geïncludeerd in de analyse
			geen beschikbare dataset, niet geïncludeerd in de analyse
			landschapspark komt niet voor als categorie in dataset van groene ruimte
			dataset niet beschikbaar, niet geïncludeerd in de analyse

Type of amenity theoretical model	Type of amenity operational model	proximity need (min.)	date	language	owner
DAGELIJKSE BEHOEFTE	DAGELIJKSE BEHOEFTE				
<p>Algemene opmerkingen over dataset van commerciële verkooppunten van hub.brussels:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij winkels die in meer dan één type producten aanbieden wordt er uitgegaan van het hoofdaanbod, ofwel type. Voorbeeld: een kruidenierswinkel die ook sandwiches (horeca) verkoopt valt onder categorie 'kruidenierswinkel'. • x,y-coördinaten zijn niet gegeven, deze zijn verkregen door het converteren van Lat/Long-coördinaten in Qgis. • Dataset enigszins verouderd uitgaande van jaarlijkse evolutie van het handelaanbod (zie Brusselse Handelsatlas). 					
supermarkt	supermarkt	10	2020	FR	hub.brussels
kruidenierswinkel	kruidenierswinkel	10	2020	FR	hub.brussels
	fruit- en groentenwinkel	10	2020	FR	hub.brussels
bakker	bakker	10	2020	FR	hub.brussels
apotheek	apotheek	10	2020	FR	hub.brussels
wasserette / wassalon	wasserette / wassalon	10	2020	FR	hub.brussels
slager	slager	15	2020	FR	hub.brussels
viswinkel	viswinkel	15	2020	FR	hub.brussels
delicatessenwinkel	delicatessenwinkel	15	2020	FR	hub.brussels
	dieetvoeding	15	2020	FR	hub.brussels
straatmarkt (structureel)	straatmarkt	15	2024	NL	hub.brussels
postkantoor & pakketdienst	postkantoor	15	2020	FR	hub.brussels

source	file type	inclusion criteria	remark
openbaar te raadplegen via https://analytics.brussels/nl/open-data	excel	locaties met het aanbod: produits de quotidienneté + alimentation générale + supérette / supermarché / produits surgelés	hypermarchés zijn geëxcludeerd van de analyse
openbaar te raadplegen via https://analytics.brussels/nl/open-data	excel	locaties met het aanbod: produits de quotidienneté + alimentation générale + épicerie / épicerie spécialisée dans des produits étrangers / épicerie fine - produits artisanaux	
openbaar te raadplegen via https://analytics.brussels/nl/open-data	excel	locaties met het aanbod: produits de quotidienneté + alimentation spécialisée + fruits - légumes	niet opgenomen in theoretisch categorisatiemodel als aparte voorzieningen, in analyse wel meegenomen als voorziening voor dagelijkse voeding
openbaar te raadplegen via https://analytics.brussels/nl/open-data	excel	locaties met het aanbod: produits de quotidienneté + alimentation spécialisée + boulangerie / pâtisserie	
openbaar te raadplegen via https://analytics.brussels/nl/open-data	excel	locaties met het aanbod: produits de quotidienneté + produits non alimentaires + pharmacie équipement et soins de la personne > soins de la personne > parapharmacie	
openbaar te raadplegen via https://analytics.brussels/nl/open-data	excel	locaties met het aanbod: services + services liés à l'équipement de la personne + nettoyage à sec / laverie-wasserette	In dataset sociaal.brussels (2024) komt categorie '563 – Sociaal wassalon' voor. Dit betreft slechts 6 locaties, die een combinatie van diensten aanbiedt. De sociale wassalons zijn niet geïnccludeerd.
openbaar te raadplegen via https://analytics.brussels/nl/open-data	excel	locaties met het aanbod: produits de quotidienneté + alimentation spécialisée + boucherie-charcuterie / rôtisserie	
openbaar te raadplegen via https://analytics.brussels/nl/open-data	excel	locaties met het aanbod: produits de quotidienneté + alimentation spécialisée + poissonnerie - produits de la mer	
openbaar te raadplegen via https://analytics.brussels/nl/open-data	excel	locaties met het aanbod: produits de quotidienneté + alimentation spécialisée + cafés / thés / chocolat – pralines / confiseries – bonbons / crèmerie – fromagerie / comptoir – traiteur / grainerie – céréales / épices	
openbaar te raadplegen via https://analytics.brussels/nl/open-data	excel	locaties met het aanbod: produits de quotidienneté > alimentation générale > alimentation diététique	niet opgenomen in theoretisch categorisatiemodel als aparte voorzieningen, in analyse wel meegenomen als voorziening voor dagelijkse voeding
openbaar te raadplegen via https://analytics.brussels/nl/open-data	excel	alle locaties van straatmarkten met wekelijkse vaste openingstijden	
openbaar te raadplegen via https://analytics.brussels/nl/open-data	excel	locaties met het aanbod: services + services financiers et sociaux + bureau de poste	pakketdienst komt niet als aparte categorie voor in de dataset

Type of amenity theoretical model	Type of amenity operational model	proximity need (min.)	date	language	owner
pinautomaat	pinautomaat	15	2020	FR	hub.brussels
schoenmaker	schoenmaker	15	2020	FR	hub.brussels
fietsenwinkel (reparatie)	fietsenwinkel (reparatie)	15	2020	FR	hub.brussels
	kledingreparatie	15	2020	FR	hub.brussels
café	café	15	2020	FR	hub.brussels
restaurant	restaurant	20	2020	FR	hub.brussels
repaircafé/ repairshop					
recylcestation / recyclehub					
gereedschapsbibliotheek (outilthèque)					
tweedehands kleding & spullen					

source	file type	inclusion criteria	remark
openbaar te raadplegen via https://analytics.brussels/nl/open-data	excel	locaties met het aanbod: services + services financiers et sociaux + banque-prêt	bij enkele locaties wordt geldautomaat nadrukkelijk genoemd, voor de analyse is uitgegaan van aanwezigheid van een geldautomaat bij iedere bank
openbaar te raadplegen via https://analytics.brussels/nl/open-data	excel	locaties met het aanbod: services liés à l'équipement de la personne + cordonnier	
openbaar te raadplegen via https://analytics.brussels/nl/open-data	excel	locaties met het aanbod: transport + mobilité douce + vélos - vélos électriques	bij enkele is onderhoudservice opgenomen in type omschrijving, voor de analyse uitgegaan dat elke fietswinkel reparatie aanbied
openbaar te raadplegen via https://analytics.brussels/nl/open-data	excel	locaties met het aanbod: services liés à l'équipement de la personne + réparation de vêtements	niet opgenomen in theoretisch categorisatiemodel als aparte voorzieningen, in analyse wel meegenomen als voorziening voor lokale circulaire economie
openbaar te raadplegen via https://analytics.brussels/nl/open-data	excel	locaties met het aanbod: HoReCa + restauration rapide – sucré + salon de thé / cafe - expresso bar HoReCa + restauration rapide – salé + bistro (boissons uniquement)	
openbaar te raadplegen via https://analytics.brussels/nl/open-data	excel	locaties met het aanbod: HoReCa + restaurant - cuisine traditionnelle / cuisine du monde / restaurant	
kaart te raadplegen via https://repairtogether.be/car-te-repaircafe/ https://repairtogether.be/annuaire-reparation/?_r_place=region-de-bruxelles-capitale			dataset niet in bruikbaar formaat beschikbaar in theoretisch categorisatiemodel opgenomen als voorziening binnen domein 'duurzaamheid & circulariteit'
kaart te raadplegen via o.a. https://www.recupel.be/fr/rapporter-de-lelectro-et-des-ampoules/trouver-un-point-de-collecte https://www.bebat.be/fr/points-de-collecte https://www.res-sources.be/fr/membres/ https://www.oliobox.be/fr/points-de-collecte			er zijn allerlei initiatieven op schaal van wijken, gemeenten en regio, maar dataset met overzicht locaties is niet aanwezig in theoretisch categorisatiemodel opgenomen als voorziening binnen domein 'duurzaamheid & circulariteit'
			er zijn allerlei initiatieven op schaal van wijken, gemeenten en regio, maar dataset met overzicht locaties is niet aanwezig in theoretisch categorisatiemodel opgenomen als voorziening binnen domein 'duurzaamheid & circulariteit'
			er zijn allerlei initiatieven op schaal van wijken, gemeenten en regio, maar dataset met overzicht locaties is niet aanwezig in theoretisch categorisatiemodel opgenomen als voorziening binnen domein 'duurzaamheid & circulariteit'

Type of amenity theoretical model	Type of amenity operational model	proximity need (min.)	date	language	owner
DUURZAAMHEID & CIRCULARITEIT	MOBILITEIT				
	Ten behoeve van de GIS analyse is in dit domein enkel duurzame mobiliteit opgenomen. De voorzieningen voor de circulaire economie zijn waar mogelijk opgenoemen in het domein 'dagelijkse behoeften' omdat het veelal locaties in wijken betreft waar men terecht kan voor een product of dienst.				
bushalte	bushalte	10	2024	EN/NL/FR	TEC
	bushalte	10	2024	EN/NL/FR	De Lijn
	bushalte	10	2024	EN/NL/FR	STIB / MIVB
fietsenstalling (publiek + box)	fietsenstalling	10	2024	EN/NL/FR	Brussel Mobiliteit, parking brussels
tramhalte	tramhalte	15	2024	EN/NL/FR	STIB
deelfiets (villo)	deelfiets	15	2024	EN/NL/FR	JC Decaux
deelauto (cambio)	deelauto	15	2024	EN/NL/FR	Cambio
metrohalte	metrohalte	20	2024	EN/NL/FR	STIB
glas-, papier-, plastic-, en compostbak					
mobiliteitshub					
recyclehub					
repairshop					
tweedehands kleding & spullen					
gereedschapsbibliotheek					
-	uitleenservice fietskarren				

source	file type	inclusion criteria	remark
openbaar te raadplegen via https://data.mobility.brussels/mobigis	SHP	alle locaties binnen de grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn geïncludeerd	dubbeling in locaties van haltes door tweezijde ligging van de straat zijn verwijderd
openbaar te raadplegen via https://data.mobility.brussels/mobigis	SHP	alle locaties binnen de grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn geïncludeerd	dubbeling in locaties van haltes door tweezijde ligging van de straat zijn verwijderd
openbaar te raadplegen via https://data.mobility.brussels/mobigis	SHP	alle locaties binnen de grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn geïncludeerd	dubbeling in locaties van haltes door tweezijde ligging van de straat zijn verwijderd
openbaar te raadplegen via https://data.mobility.brussels/mobigis	WFS	alle locaties met kenmerk: covered = true rack_operator = publiek of privé met publieke toegang	In de dataset zijn alle type stallingen opgenomen, ook de bogen op straat. Dit levert een groot aantal locaties op. Voor de analyse zijn enkel de overdekte fietsenstallingen geïncludeerd (124 van 5668).
openbaar te raadplegen via https://data.mobility.brussels/mobigis	SHP	alle locaties binnen de grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn geïncludeerd	dubbeling in locaties van haltes door tweezijde ligging van de straat zijn verwijderd
openbaar te raadplegen via https://data.mobility.brussels/mobigis	SHP	alle locaties binnen de grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn geïncludeerd	
openbaar te raadplegen via https://data.mobility.brussels/mobigis	SHP	alle locaties binnen de grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn geïncludeerd	
openbaar te raadplegen via https://data.mobility.brussels/mobigis	SHP	alle locaties binnen de grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn geïncludeerd	dubbeling in locaties van haltes door tweezijde ligging van de straat zijn verwijderd
			Geen beschikbare dataset: de inzameling van glas, papier en plastic wordt gedaan door burgers zelf en voor de deur opgehaald door NET Brussel. Ondanks dat Leefmilieu Brussel data heeft over buurtcompost locaties, zijn afvalinzamelplekken als geheel niet geïncludeerd in de studie.
informatie over studie beschikbaar via https://data.mobility.brussels/home/media/filer_public/cb/a4/cba4bbcb-0a54-4db5-9603-28f44bb2e608/mobility_hubs_visiedocument.pdf			als concept in ontwikkeling, geen dataset beschikbaar
			zie domein 'dagelijkse behoeften'
			zie domein 'dagelijkse behoeften'
			zie domein 'dagelijkse behoeften'
			zie domein 'dagelijkse behoeften'
kaart te raadplegen op https://www.remorquable.be/nl/les-lix-d-emprunt/			dataset niet in bruikbaar formaat beschikbaar

Overige kaartlagen			datum		eigenaar dataset
Gebiedsgrens - Brussels Hoofdstedelijk Gewest			2024		Brugis (urban)
Gebiedsgrenzen - gemeenten			2024		Brugis (urban)
Gebiedsgrenzen - wijken			2024		Brugis (urban)
Stedelijke zones - vijfhoek, 1e ring, 2e ring					
Bevolkingsdichtheid (inw. / km ²)			2023		BISA
Lokale identiteitskernen (GPDO, 2018)			2024		Perspective
Gewestelijk Bestemmingsplan - bodembestemming			2024		Brugis (urban)

bron	bestandstype		opmerking
openbaar te raadplegen via https://gis.urban.brussels/brugis	SHP		
openbaar te raadplegen via https://gis.urban.brussels/brugis	SHP		
openbaar te raadplegen via https://gis.urban.brussels/brugis	SHP		
ontvangen via Perspective, DTK	SHP		
openbaar te raadplegen via https://wijkmonitoring.brussels/	SHP		op schaalniveau van statistische zones
openbaar te raadplegen via https://gis.urban.brussels/brugis	WMS		rasterkaart, nieuw te ontwikkelingen kernen als punten met buffer (d=600m) overgezet naar vector
openbaar te raadplegen via https://gis.urban.brussels/brugis	WMS		rasterkaart, niet mogelijk om op bestemming te filteren

